



3^e PROGRAMMARAPPORTAGE 2018

t/m Aug

Inhoudsopgave:

1. Inleiding	4
2. SCORECARD	4
3. Samenvatting afwijkingen ten opzichte van de begroting	5
4. Totaalbeeld 2018	6
5. Analyse per thema	7
5.1 BUIG.....	7
5.2 Decentralisaties Jeugd en WMO.....	8
5.3 Bouwgrond	8
5.4 Gemeenschappelijke Regelingen.....	8
5.5 Algemene uitkering	9
6. Projecten	10
7. Programma's	13
8. Bijlagen	81

1. Inleiding

Voor u ligt de rapportage tot en met augustus 2018. We rapporteren de jaareindeverwachting ten opzichte van de geactualiseerde begroting. Het doel van de rapportage is om snel inzicht te krijgen in de stand van zaken voor het jaar 2018, met de financiën als uitgangspunt. De geactualiseerde begroting is daarbij leidend.

De rapportage is opgebouwd uit een financieel gedeelte waarbij in de hoofdstukken twee tot en met vijf een beeld op hoofdlijnen wordt geschetst van de exploitatie 2018 en hoofdstuk zes waarin de grote projecten worden beschreven. In hoofdstuk zeven wordt per programma de financiën meer in detail weergegeven met daarnaast een verantwoording op de beleidsvoornemens uit de begroting.

2. SCORECARD

In onderstaande scorecard is één oogopslag de hoofdlijn van de rapportage te zien.

Verwacht jaarrekeningresultaat 2018 Wijchen	€ 668k
Verschil t.o.v. geactualiseerde begroting	-€ 803k
Aantal programma's overschrijden begrotingskader	4
Mutatie jaareindeverwachting t.o.v. vorige rapportage	-€ 549k

Conclusie:

Op dit moment verwachten we een positief jaarrekeningresultaat 2018 van € 0,7 miljoen, wat € 0,8 miljoen lager ligt dan aangenomen in de geactualiseerde begroting 2018. Het nadeel wordt grotendeels veroorzaakt vanwege bouwgrond winstnemingen (€ 630k) die voorzien zijn in 2018, maar nog niet gerealiseerd worden in 2018. Daarnaast schatten we het tekort op de jeugdzorg nu in op € 500k en laten de eerste uitkomsten van de septembercirculaire een negatief beeld zien voor het lopende jaar ten opzichte van de meicirculaire (€ 594k). Hiertegenover staan voordelen op te ontvangen bouwleges in 2018, die voorzien waren in 2017 (€ 291k). Daarnaast worden inkomsten verwacht uit de verkoop van commercieel vastgoed en diverse gronden (€ 300k).

3. Samenvatting afwijkingen ten opzichte van de begroting

De totale afwijking ten opzichte van de geactualiseerde begroting bedraagt € 803k negatief. In onderstaande tabel worden de grote afwijkingen weergegeven.

Taakveld	Onderwerp	Afwijking (x € 1.000)
0.2	Opbrengsten rijbewijzen	67
0.3	Extra inkomsten verkoop gronden	150
0.62	OZB inkomsten	90
0.7	Gemeentefonds septembercirculaire	-594
0.8	Opbrengst verkoop commercieel vastgoed	150
4.3	Leerlingenvervoer	131
6.72	Jeugdzorg	-500
7.1	Vrijval diverse reserves en voorzieningen	187
7.4	GR: ODRN	-177
8.2	Bouwgrondexploitatie Klapstraat	50
8.2	Bouwgrondexploitatie Oostflank Urban villa 3	-630
8.3	Inkomsten bouwleges	292
	Overig	-19
		-803

4. Totaalbeeld 2018

Bedragen x € 1.000						
Programma	Programma omschrijving	Begroot 2018	Werkelijk t/m periode	JEV MEI	JEV Huidig	SALDO 2018
1	Ruimte en landschap	-98	-1.152	686	768	-866
2	Wonen en leefbaarheid	3.396	969	3.057	3.088	308
3	Werken en ondernemen	8.464	-973	8.392	8.430	34
4	Onderwijs en ontplooiing	7.184	3.141	7.030	7.041	143
5	Ondersteuning en zorg	22.020	13.382	21.588	22.391	-370
6	Mobiliteit en infrastructuur	6.391	-3.046	6.422	6.399	-8
7	Bestuur	1.518	258	1.562	1.387	131
	Overhead	19.591	17.117	19.631	19.483	108
	Algemene dekkingsmiddelen	-64.654	-46.138	-64.178	-64.157	-498
	Overige baten/lasten	-5.285	-309	-5.420	-5.499	214
Eindtotaal		-1.472	-16.750	-1.230	-668	-803

In de primitieve begroting 2018 is een positief saldo van €1.296k geraamd. Na vaststelling van de begroting is de decembercirculaire verschenen, wat een negatief effect heeft op het begrotingsresultaat 2018 van € 39k. Vervolgens is in maart de Maartcirculaire verschenen met een positieve bijstelling van € 188k. De geactualiseerde begroting komt daarmee uit op € 1.445k. Met de kennis van nu wordt in 2018 een positief resultaat verwacht van € 1.2301k, wat € 214k lager ligt dan de geactualiseerde begroting.

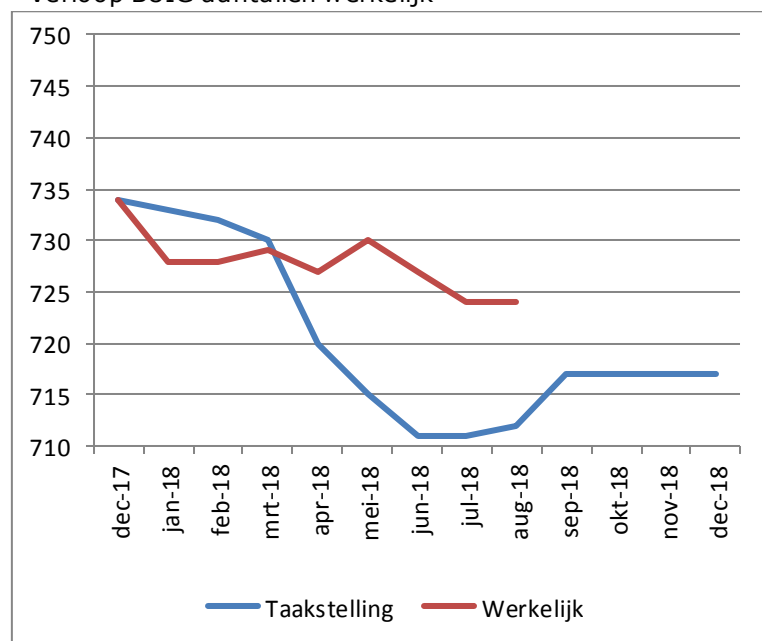
Primitieve begroting (ADSD) 2018	€ 1.296k
Decembercirculaire 2017	-€ 39k
Maartcirculaire 2018	188k
Meicirculaire 2018	27k
Geactualiseerde begroting 2018	€ 1.472k
Jaareindeverwachting 2018 huidige rapportage	€ 668k
Saldo	-€ 803k

5. Analyse per thema

5.1 BUIG

In de begroting van 2018 is rekening gehouden met een gemiddeld aantal van 722 bijstandontvangers. We zijn gestart in 2018 met 731 bijstandontvangers. De afname van het bestand gaat geleidelijk. Naar verwachting komen we eind 2018 uit op 718 bijstandontvangers. Daarmee realiseren we niet het gemiddelde aantal van 722. Dit levert een berekend tekort op van € 99k, wat deels wordt veroorzaakt door gemiddeld hogere aantallen en deels door hogere uitkeringen dan begroot. Ook zijn de bijkomende kosten (IBO, verhaalskosten etc.) hoger (€ 130k). Hiertegenover staat een hogere bijdrage BUIG van het ministerie van sociale zaken en werkgelegenheid van €207k (voorlopig budget). Het saldo € 22k wordt extra onttrokken aan de reserve WWB-I-deel.

Verloop BUIG aantallen werkelijk



5.2 Decentralisaties Jeugd en WMO

In 2018 is gestart met de coöperatie Rndom Wijchen (RW) die de zorg voor Jeugd en WMO regelt. Dit doen zij samen met de welzijn partners Mee Gelderse Poort en MeerVoorMekaar.

Rndom Wijchen heeft een subsidie ontvangen van ruim 11,6 miljoen. Hierin is een taakstelling opgenomen van € 400k. Op dit moment toetsen we de 0-meting voor 2018 aan de geleverde zorg van 2017. Afwijkingen hierin zorgen ervoor dat het meerjarenperspectief muteert. Uit de monitor blijkt dat de geleverde zorg in het eerste halfjaar hoger ligt dan aangenomen in de begroting. Vooralsnog schatten we het tekort op Jeugd voor 2018 in op € 500k ten opzichte van de begroting.

5.3 Bouwgrond

Het resultaat in de jaarschijf 2018 van € 580k negatief op de bouwgrond komt voort uit het actualiseren van alle bouwgrondexploitaties op basis van de berekeningen voor de jaarrekening 2017. Er wordt een hogere winstneming verwacht op de Klapstraat, daar tegenover staat dat de winstneming Oostflank Urban villa 3 niet in 2018 gerealiseerd wordt.

De verschillen staan in de onderstaande tabel:

	Begroot		PEV		Saldo 2018
	Begroot	2018	PEV	PEV 2018	
	einddatum	(x€1.000)	einddatum	(x€1.000)	(x €1.000)
Tuin van Woezik	2018	-485	2019	0	485
Voorziening TvW	2018	485	2019	0	-485
Klapstraat	2018	100	2018	150	50
Oostflank Urban Villa 3	2018	630	2021	0	-630
Totaal jaarschijf 2018		730		150	-580

5.4 Gemeenschappelijke Regelingen

Een groot deel van de gemeentelijke begroting (€ 19,7 miljoen) bestaat de bijdrage aan de Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW). De werkorganisatie is op 1 januari 2018 van start gegaan. In mei 2018 heeft de samenstelling van de zelforganiserende teams zijn beslag gekregen. De teams moeten lopende het jaar de ruimte krijgen om naast 'going concern' ook de veranderopgave naar integratie en zelforganisatie te realiseren. Vanaf 2019 gaan de teams aan de slag met efficiëntieverbeteringen die zij kunnen doorvoeren in hun eigen werkprocessen. Vooralsnog gaan we ervan uit dat de WDW haar taken uit kan voeren binnen de begrote middelen 2018.

Van een aantal gemeenschappelijke regelingen zijn rapportages ontvangen waarin tekorten worden aangekondigd voor 2018.

De VRGZ heeft eind 2017 een begrotingswijziging doorgevoerd voor 2018, waar een extra bijdrage (€ 77k) van de gemeente Wijchen gevraagd wordt. De raad heeft besloten deze aanvullende bijdrage uit het jaarrekeningresultaat 2017 af te dekken.

Daarnaast heeft de GGD begrotingswijzigingen voor 2018 doorgevoerd, wat voor Wijchen een nadeel betekent van € 81k (waarvan € 52k veilig thuis), welke niet afgedekt zijn in de Begroting 2018 van Wijchen. De gemeenten hebben deze uitzetting niet geaccepteerd. De GGD werkt momenteel een herziene begroting 2018 uit. Uit de jaarrekening van 2017 komt ook een tekort, wat voor Wijchen een extra bijdrage betekent van € 85k. Deze extra bijdrage wordt verrekend met de daartoe betrekking hebbende reserves.

De ODRN vraagt heeft de omzet over het eerste kwartaal gefactureerd, wat fors hoger ligt dan hetgeen opgenomen is in de begroting en bevoorschotting. De verwachting is dat we € 100k extra kwijt zijn aan de ODRN voor 2018. Daarnaast heeft de ODRN 2016 nagefactureerd voor € 65k. Hierover zijn we met de ODRN nog in gesprek, vooralsnog hebben we deze kosten in de jaareinde verwachting wel opgenomen.

De MGR heeft de jaarrekening gepresenteerd wat ten opzichte van onze inschatting bij de jaarrekening € 9k positiever uitvalt.

5.5 Algemene uitkering

De septembercirculaire is op 18 september uitgebracht. De eerste uitkomsten hebben we meegenomen in de jaareindeverwachting van 2018. Dit laat een negatief beeld zien ten opzichte van de meicirculaire van zo'n € 800k. Een beslisnota voor de verwerking van de septembercirculaire wordt aangeboden met en betrokken bij de Begroting 2019.

De meicirculaire bevat de uitwerking van de voorjaarsnota van het Rijk, en borduurt voort op de maartcirculaire, waarin de gevolgen van de startnotitie van het kabinet Rutte III en de financiële uitgangspunten van het IBP zijn verwerkt.

Deze circulaire bevat veel technische wijzigingen, zoals overheveling van het merendeel van het sociaal domein naar de algemene uitkering, waardoor het lastig vergelijken is. De taakmutaties bevatten, naast bijstellingen van eerdere taakmutaties, gelden voor de verhoogde asielinstroom, referendum maart en incidentele gelden voor het voorkomen van schulden en bestrijden van armoede. De uitkomst van deze circulaire is in de begroting 2018 verwerkt.

Met name in de komende jaren zien we de positieve effecten van de extra IBP gelden terug.

6. Projecten

In dit hoofdstuk worden enkel de grote projecten, of projecten met actuele financiële of bestuurlijke risico's toegelicht.

In 2017 is over een vijftal projecten op eenzelfde wijze gerapporteerd, waarbij ingezoomd wordt op de voortgang, de risico's en de financiën. Vier projecten daarvan zijn afgerond in 2017, of overgedragen aan de Werkorganisatie Druten Wijchen (implementatiebudget). Het project Stationsomgeving loopt nog door in 2018 en rapporteren we zoals in 2017. Daarnaast rapporteren we in 2018 ook het project MFA Batenburg op deze manier. Voor het project renovatie kasteel zijn haalbaarheidsonderzoeken uitgevoerd en is op basis daarvan een beslissing opgesteld voor de raad, welke op 1 november wordt behandeld. Als de raad een variant kiest, wordt dit project ook gevolgd op onderstaande wijze.

Alle overige lopende investeringen nemen we op in de bijlage van de rapportage.

Het uitvoeringsprogramma is terug te vinden in de bijlage 8.3. Het plan van 2018 ter hoogte van € 7,1 miljoen wordt naar verwachting voor € 4,4 miljoen uitgevoerd. T/m augustus is hiervan € 811k gerealiseerd.

6.1 Project: Stationsomgeving

Algemeen

Het project stationsomgeving omvat de bouw van een parkeergarage voor 220 auto's inclusief fietsenstalling voor 1000 fietsen, de herinrichting van de noordzijde van het stationsgebied, de herinrichting van de verbinding naar het centrum en de herinrichting van het stationsplein.

Scope vastgesteld door Raad

Project wordt conform scope uitgevoerd.

Financieel (x €1.000)

Begroet	Werkelijk	Verplichting	Saldo	PEV	Saldo
€ 9.919	€ 9.285	€ 0	€ 634	€ 9.919	€ 0

De grootste projectrisico's zitten in de bouw van de parkeergarage en zijn afgedekt middels een UAV-GC contract. De bouw van de parkeergarage is afgerond, op wat afwerkposten na. De post onvoorzien bedraagt € 301k. Het project wordt in 2018 financieel afgesloten. De accountantscontroles zijn positief afgerond en we hebben definitieve subsidievaststellingen binnen van de Provincie en voormalig Stadsregio Arnhem Nijmegen.

Verloop onvoorzien

Saldo post onvoorzien in begroting	€ 458
Geboekte kosten 2016	-/- € 18
Geboekt in mei 2017	-/- € 91
Geboekt tm november 2017	-/- € 72
Aanpassing subsidie Prorail	€ 241
Subsidie provincie bijgesteld na beroep	€ 263
Restant saldo onvoorzien	€ 301

Oplevering

Begroot	Verwacht	Toelichting
Q2 2018	Q2 2018	

6.2 Project MFA Batenburg

Algemeen

Het project MFA Batenburg omvat de ontwikkeling van een multifunctionele accommodatie (MFA) in Batenburg op de locatie van V.V. Batavia met als partijen gemeenschapshuis de Hostert, de basisschool St. Jan Baptist en de voetbalvereniging V.V. Batavia.

Scope vastgesteld door Raad

Project wordt conform scope uitgevoerd.

Financieel

Begroot	Werkelijk	Verplichting	Saldo	PEV	Saldo
€ 2.950	€ 139	€ 0	€ 2.811	€ 2.950	€ 0

Door de toegenomen bouwproductie is de verwachting dat 2018 een stijging in bouwprizen laat zien, een trend die in 2016 al is ingezet. Voor de komende jaren zijn de orderportefeuilles behoorlijk vol en zijn aannemers kritischer in de keuze van de werken waarop zij inschrijven. Om risico's te minimaliseren en ontwerp en uitvoering optimaal op elkaar aan te laten sluiten is gekozen voor het werken in bouwteamverband. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheid tot het verwerven van (provinciale) subsidies.

Verloop onvoorzien

Budget	€ 118
Mrt 2018; Afkoppelsubsidie	€ 11
Restant saldo onvoorzien	€ 129

Oplevering

Begroot	Verwacht	Toelichting
Q1 2020	Q1 2020	

7. Programma's

Programma 1 Ruimte en Natuur

1 Financieel overzicht

Nr	Taakveld	Jaar budget	JEV Huidig	Jaar saldo	Afwijking in %
7.4	Milieubeheer	626	819	-193	-31%
8.1	Ruimtelijke ordening	-15	89	-103	707%
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-710	-140	-570	80%
		-98	768	-866	

2 Toelichting jaareindeverwachting (x €1.000)

Nr	Beschrijving afwijking	Voordeel Mutatie		Nadeel Mutatie	
		S	I	S	I
7.4	Verplichte aanpassingen depot gemeente Wijchen, ivm met het niet voldoen aan regelgeving.				31
7.4	Voor het budget handhaving milieubeleid worden dit jaar geen uitgaven verwacht.		7		
7.4	Q1 en Q2 van de ODRN laten een overschrijding zien van 13% op het totale budget. Het budget is een outputfinanciering. De overschrijding wordt veroorzaakt doordat er meer vergunningaanvragen milieu zijn omdat de economie aantrekt. En door behandeling van ingewikkelde klachten op het gebied van geluid en lucht. Deze overschrijding willen we niet ten kosten laten gaan van de verplichte milieutaak toezicht en handhaving. Om de milieucontroles in de tweede helft van 2018 uit te kunnen laten voeren en de vergunningverlening en klachtenafhandeling ook in de tweede helft te faciliteren is extra budget nodig. Als de trend van Q1 en Q2 zich voortzet wordt de overschrijding aan het eind van 2018 op €100.000,- geraamd, uitgaande van de begroting van de ODRN van €509.400,- voor het jaar 2018. Daarnaast heeft de ODRN een factuur verstuurd voor onderhanden werk uit 2016 van €65.000, die in dit boekjaar 2018 verrekend moet worden.				165
7.4	Er zijn naar verwachting minder uitgaven benodigd voor extern bodemonderzoek.		8		
7.4	De jaarrekening van de MARN 2017 laat een voordeel zien.				12
8.1	Vergoedingen planschade (Bijsterhuizen).				105

8.2	Verwacht wordt minder inzet benodigd te hebben voor de inhuur van een planeconoom.		10		
8.2	Conform doorrekening bij de jaarrekening verwachten we een grote winstneming op de bouwgrondexploitatie Klapstraat in 2018.		50		
8.2	Voor de locatie Oostflank Urban Villa 3 is in de begroting 2018 een bedrag van € 630k geraamd. De 3e Urban Villa is echter niet gebouwd en de plannen zijn nog in ontwikkeling, de winstneming vervalt in ieder geval voor 2018.				630
	Overig		2		

3 **Beleidsvelden**

De nummering van de speerpunten corresponderen met de programmabegroting 2018.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
1.1.1 Strategische visie	De vigerende Strategische Visie (formeel vastgesteld in maart 2007) is op een aantal punten niet meer actueel. Vooral de sterke demografische groei die werd voorspeld heeft zich niet doorgezet. Vandaar dat de Raad gevraagd heeft de visie te actualiseren. Om dit in samenspraak met inwoners te kunnen doen is er een verkennende studie gedaan naar actuele trends en ontwikkelingen die voor Wijchen van belang zijn. Deze studie wordt op korte termijn aan de raad ter informatie aangeboden.	In maart hebben de fractievoorzitters een Strategische verkenning ontvangen. Hierin staan actuele trends en ontwikkelingen die voor Wijchen van belang zijn.
1.2.1 Energietransitieplan Energieneutraal Wijchen 2040	In februari 2016 heeft de gemeenteraad de routekaart energieneutraal Wijchen 2040 vastgesteld. Voor het realiseren van de routekaart gaan we aan de slag met het opstellen en uitvoeren van het energietransitieplan Energieneutraal Wijchen 2040. Die stappen zetten we samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties, waarbij we gebruik maken van de resultaten van de uitgevoerde klimaatop (februari 2017 en de bijbehorende verdiepingssessies mei 2017). We gaan lokale initiatieven faciliteren. Ingezet wordt op vermindering van het energieverbruik, het toepassen van energie uit, bij voorkeur lokale, duurzame bronnen en het klimaatbestendig maken van de leefruimte. Bijzondere aandacht gaat uit naar de verduurzaming van de woningvoorraad, van bedrijven, van de eigen organisatie en naar het opwekken van duurzame energie. Wat het opwekken van duurzame energie betreft richten we ons voor windenergie op een zorgvuldig proces met bewoners, leefbaarheidsgroepen en initiatiefnemers; draagvlak en maatschappelijk rendement zijn daarbij belangrijke pijlers. Ook zal de duurzaamheidslening worden ingezet om huiseigenaren te stimuleren tot het uitvoeren van energiebesparende en/of duurzame maatregelen (zonnepanelen). Eind 2017 wordt het ETP vastgesteld zodat in 2018 gestart kan worden met de uitvoering. Hierbij wordt zoveel mogelijk synergie gezocht met andere beleidsterreinen.	Op 13 september 2018 is tijdens de informatiebijeenkomst voor de gemeenteraad het energie transitieplan 'Samen naar een duurzaam Wijchen, energieplan op hoofdlijnen' toegelicht. Hierin staan projectvoorstellen die nader uitgewerkt moeten worden en passen binnen de in 2016 vastgestelde routekaart energieneutraal Wijchen en de landelijke en regionale ontwikkelingen. Denk hierbij aan het realiseren van windenergie (binnen de Gedragscode Windenergie Wijchen), het uitvoeren van duurzaamheidsleningen, een pilot aardgas loze wijk en het verduurzamen van industrieterrein Bijsterhuizen.
1.2.2 Realisatie	Om te komen tot een duurzame bescherming van de	In 2017 is het milieubeleidsplan 2013-2016 herijkt. Dit

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
Milieubeleidsplan 2013-2016	leefomgevingskwaliteit wordt uitvoering gegeven aan het Milieubeleidsplan & uitvoeringsprogramma. De duurzaamheidsgedachte van het milieubeleidsplan als parapluplan wordt doorvertaald en geconcretiseerd in de sectorale milieubeleidsplannen (zoals energie, water, afval en geluid), waarmee de milieukwaliteit op onderdelen wordt beschermd of verbeterd. Daarnaast is het milieubeleid kaderstellend voor ruimtelijke gebruiksmogelijkheden (mede-orderend) en richtinggevend voor uitvoeringsgerichte taken (bv. bouwprojecten, gebouwbeheer en beheer openbare ruimte). Speerpunten voor de planperiode zijn de milieuthema's Klimaat, Geluid, Afval, Milieucommunicatie en Milieubedrijfsvoering. Voor het thema Afval wordt verwezen naar programma 2. In 2017 is het Strategisch Milieucommunicatieplan 2017-2027 door het College vastgesteld. De komende jaren zal hieraan uitvoering worden gegeven. Doel van het communicatieplan is om meer samenhangend, actief en doelgroepgericht te communiceren over milieuonderwerpen. Inzet van het communicatieplan is onder andere partnerschap met de samenleving en het bieden van een platform voor ideeën en successen. Dit moet inwoners, bedrijven en (maatschappelijke) organisaties inspireren om duurzaam te leven, wonen en werken in Wijchen. De herijking van het milieubeleidsplan 2013-2016 is in 2017 in voorbereiding genomen. Dit zal in de loop van 2017 worden afgerond en aan de raad voorgelegd ter vaststelling. Bij de herijking wordt het milieubeleidsplan aangepast aan actuele opgaven en nieuwe milieurelevante thema's. Bijvoorbeeld klimaatadaptatie, circulaire economie, omgevingswet, communicatie & participatie en mobiliteit. Verder wordt met de herijking de noodzaak van aanvullende middelen inzichtelijk gemaakt en zo nodig een begrotingsvoorstel voorgelegd voor	heeft geresulteerd in een actueel milieubeleidsplan voor de periode 2018-2021 met 2028 als wenkend perspectief. Het milieubeleidsplan wordt (evenals de strategische waternota) oktober 2018 ter vaststelling voorgelegd aan de Raad. Op 20 september is een informatiebijeenkomst raad gepland. In het Milieubeleidsplan 2018-2021 wordt het ingezette beleid (2013-2016) voortgezet en aangevuld met nieuwe opgaven en kansen. Op deze manier loopt Wijchen "in de pas" met ontwikkelingen. Zo is aansluiting gezocht bij de omgevingswet en actuele thema's, zoals energietransitie, klimaatadaptatie en circulariteit. Ook partnerschap met de samenleving (burgerparticipatie) is een belangrijke pijler in het nieuwe beleid. Dit in het kader van 'Samen werken aan een duurzaam Wijchen' en een milieubewuste samenleving. Daarnaast is de verwevenheid van milieukwaliteit met andere (omgevings)thema's uitgewerkt. Voorbeeld is de wisselwerking tussen milieukwaliteit en groen, natuur, mobiliteit, gezondheid en welzijn. Nieuw is de transitie naar een meer beleving gestuurde aanpak van milieukwaliteit, waarbij niet alleen wordt gekeken naar de normen maar ook naar de door de samenleving beleefde milieukwaliteit. Het milieubeleidsplan is bedoeld als strategisch parapluplan (masterplan). Een kompas en duurzaamheidskader voor de verschillende sectorale milieuplannen*. Speerpunten voor de periode 2018-2021

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	de periode 2017-2020. Over de realisatie van het milieubeleidsplan wordt jaarlijks een milieuevaluatie opgesteld en aan de raad voorgelegd. De jaarevaluatie rapporteert over alle milieurelevante thema's van het milieubeleidsplan. En in bijzonder de prioritaire thema's of speerpunten.	zijn: energietransitie, klimaatadaptatie, afvalbeheer, milieucommunicatie en milieubedrijfsvoering. *In recentelijk herijkte deelplannen (zoals Energie - transitieplan 1.2.1, Strategische waternota 1.2.3 en Strategisch milieucommunicatieplan) heeft het milieubeleid inmiddels zijn beslag gekregen.
1.2.3 Realisatie Waterbeleidsplan (duurzaam waterbeheer)	Door zeespiegelstijging, bodemdaling en hevige neerslag afgewisseld door extreme droogte, zijn leefomgeving en economie kwetsbaar geworden voor water. Verder is door intensiever ruimtegebruik de waterkwaliteit en waterafvoer onder druk komen te staan. Droge voeten en voldoende water van goede kwaliteit zijn een voorwaarde voor een prettige woonomgeving, natte natuurwaarden en waterrecreatie. Om dit ook in de toekomst te waarborgen, is een goede afstemming tussen ruimtelijke functies en watersysteem essentieel. Daarnaast hebben gemeenten op grond van wet- en regelgeving de zorgplicht voor inzameling, transport en/of verwerking van afvalwater, hemelwater en grondwater. In programma 6 wordt hierop nader ingegaan. In 2017 is de herijking van de Strategische waternota (2003) & het uitvoeringsprogramma (2006) in voorbereiding genomen. Dit zal in de loop van 2017 worden afgerond en aan de raad voorgelegd ter vaststelling. De herijking vindt plaats in nauwe samenwerking met het waterschap. Bij de herijking wordt de waternota aangepast aan actuele opgaven en nieuwe thema's. Bijvoorbeeld klimaatadaptatie, omgevingswet (en gevolgen voor de verplichte watertoets), de nieuwe normering voor wateroverlast, energie- en grondstofwinning en waterbewustzijn. Voorts zullen de jaarlijkse bestuurlijke overleggen tussen waterschap (heemraad) en gemeente (wethouder) doorgang	In 2017 is de herijking van de Strategische waternota van start gegaan. Hierbij is de waternota uit 2004 en het uitvoeringsprogramma uit 2006 geactualiseerd. de Strategische waternota 2019-2028 wordt oktober 2018 ter vaststelling voorgelegd aan de Raad. Op 20 september is een informatiebijeenkomst raad gepland. In de Strategische waternota 2018-2028 wordt bestaand beleid gecontinueerd en aangevuld met nieuwe opgaven en kansen. Ook hier gaat het om omgevingswet, klimaatadaptatie, energie- en grondstofwinning en burgerparticipatie (zie 1.2.2). Bijzondere aandacht gaat uit naar een waterbewuste samenleving, partnerschap in waterbeheer en een beleving gestuurde en gebiedsgerichte aanpak van waterbeheer. Hiermee heeft het Milieubeleidsplan (masterplan/parapluplan, zie 1.2.2) doorvertaling gekregen in de Waternota. De Strategische waternota is onder andere kader stellend voor plannen op het gebied van ruimtelijke ordening, riolering en beheer van de openbare ruimte. De Waternota is geconcretiseerd in het Gemeentelijk rioleringsplan en de Visie op de waterketen. Deze plannen sluiten op elkaar aan.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	vinden in combinatie met de jaarevaluatie van de gemeentelijke waternota. Over de realisatie van de waternota volgt jaarlijks een evaluatie als onderdeel van de milieu jaarevaluatie.	
1.2.4 Herijking en Realisatie Geluidbeleidsplan	Geluid speelt in de woonomgeving een belangrijke rol als het gaat om de beleving van de leefomgevingskwaliteit. Daarom is geluidsoverlast speerpunt in het Milieubeleidsplan 2013-2016. Het geluidbeleidsplan is in 2016 geactualiseerd en in ontwerp voorgelegd aan de Raad. In het nieuwe geluidbeleid is een omslag gemaakt naar een meer gebiedsgericht geluidbeleid, door onderscheid te maken tussen typen gebieden (bijvoorbeeld bedrijventerreinen, agrarische gebieden, woonkernen, centrum e.d.). Het gewenste geluidsniveau sluit hierdoor beter aan bij de beoogde activiteiten. In bepaalde gebieden is bedrijvigheid leidend (bedrijventerreinen en agrarische gebieden), in andere gebieden wil men juist rust (woongebieden, natuurgebieden) en in weer andere gebieden wordt gerecreëerd (Berendonck). Per type gebied wordt een bijpassende geluidsnorm vastgesteld. Met dit plan wordt alvast ingespeeld op belangrijke toekomstige beleidsmatige ontwikkelingen. Daarnaast wordt Wijchen doorkruist door belangrijke verbindingswegen, zoals autosnelwegen (A50 en A73), provinciale (autosnel)wegen (N326), ontsluitingswegen en een belangrijke hoofdspoorlijn. Hiervan wordt intensief gebruik gemaakt. Het is dus niet realistisch dat het gewenste geluidsniveau overal hetzelfde is. Het is technisch een vrijwel onmogelijke taak en het zou op korte termijn ook tot hoge kosten leiden.	Het geluidsbeleidsplan is nog niet aan de raad voorgelegd om vast te stellen.

Programma 2 Wonen en Leefbaarheid

1 Financieel overzicht

Nr	Product	Jaar budget	JEV Huidig	Jaar saldo	Afwijking in %
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	2.143	2.143	0	0%
1.2	Openbare orde en veiligheid	192	169	23	12%
5.5	Cultureel erfgoed	53	53	0	0%
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.265	2.276	-10	0%
7.3	Afval	-901	-901	0	0%
8.3	Wonen en bouwen	-357	-652	295	-83%
		3.396	3.088	308	

2 Toelichting jaareindeverwachting (x €1.000)

Nr	Beschrijving afwijking	Voordeel Mutatie		Nadeel Mutatie	
		S	I	S	I
1.2	De inkomsten precariobelasting over 2018 worden geschat op € 50k, dit is € 25k hoger dan geraamd. Het beroep van een ontwikkelaar is gedeeltelijk gegrond verklaard waardoor 67k terugbetaald moet worden. Persaldo blijft er een tekort aanwezig van € 42k.				42
1.2	De inkomsten uit APV zijn lastig in te schatten, naar verwachting ontvangen we € 4k meer aan inkomsten. Hier tegenover staan hogere kosten Emporium.				6
1.2	We hadden nog een afrekening verwacht over achterliggende jaren voor het veiligheidshuis. Deze komt niet meer in 2018.		29		
1.2	Op dit moment schatten we in, dat we niet alle gelden in hoeven te zetten voor veiligheid en preventie.		12		
1.2	Kosten voor opvang zwerfdieren lijken mee te vallen.	7			
1.2	De kosten van bestuursdwang zijn lager dan begroot, kosten zijn regelmatig verhaalbaar op de veroorzaker.		17		
5.7	Voordeel op onderhoud kunstwerken 2018, met name vanwege doorgeschoven werkzaamheden 2019. Het voordeel valt daarmee terug in de reserve onderhoud.		17		17
5.7	Het onderhoud van de afvalbakken bij de honden uitlaatvoorzieningen valt lager uit. Dit wordt verrekend met de reserve hondenbelasting.		4		4

5.7	Betreft schade Watersnipstraat, asbestlocatie.				8
5.7	De kapitaalslasten voor speelplaatsen schuiven door naar 2019 omdat de investeringen in het skatepark en de sportcontainer in 2018 hebben plaatsgevonden.		8		
5.7	Nog steeds is er veel overlast van ratten, zie voorgaande jaren.			14	
7.3	Lagere kosten DVO DAR. Het betreft met name lagere inzamelkosten van PMD en hogere inzamelkosten voor restafval. Dit als gevolg van het niet implementeren van omgekeerd inzamelen. Daarnaast zien we de kosten van de milieustraat ook fors stijgen. Dit bedrag wordt verrekend met de egalisatiereserve afvalstoffenheffing. We onderzoeken nog de effecten op de verwerkingskosten en overige kosten in het taakveld.		16		16
7.3	Voordeel op de reinigingsheffingen, wat we via de egalisatiereserve verwerken voor verrekening met toekomstige tarieven.		43		43
8.3	Omdat het abonnement op de kadastrale gegevens tegenwoordig onder budgetfinanciering valt is de verwachting dat het budget niet volledig wordt gebruikt.	8			
8.3	• Niet geraamde inkomsten uit leges voor Bijsterhuizen , DHL 2e Fase (+€ 236k) vanwege lagere bouwkosten zijn de inkomsten t.o.v. de vorige marap met € 52k verlaagd; • Leges Huurlingsedam schuiven door naar 2018 i.v.m. het later onherroepelijk worden van het bestemmingsplan (+€ 144k); • De leges voor de projecten Tuin van Woezik en MOB complex schuiven door naar 2019 (-€ 139k); • Door de aantrekkende bouw neemt naar verwachting het aantal reguliere bouwleges toe (+€ 34k) Voor kleinschalige initiatieven zijn in de begroting geen inkomsten meegenomen, schatting is € 16k aan inkomsten. (+€ 16k).		292		
8.3	Er zijn meer externe adviezen voor bouwvergunningen opgevraagd.				4
	Overig		9		

3 **Beleidsvelden**

De nummering van de speerpunten corresponderen met de programmabegroting 2018.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
2.1.1 Prioriteren van nieuwbouwplannen	Periodiek wordt door middel van marktonderzoek de verwachte vraagontwikkeling op de woningmarkt in de planperiode herijkt en indien nodig bijgesteld, zodat de woningbouwplannen zowel kwantitatief als kwalitatief in overeenstemming zijn met de verwachte vraag. Inmiddels heeft een kwantitatieve her-prioritering plaatsgevonden en zijn de plannen aangepast aan de verwachte vraag. Voor Wijchen geldt voor de planperiode 2015-2025 een kwantitatieve opgave van 793 nieuwbouwwoningen. Deze opgave is gebaseerd op een taakstelling door de provincie in de vorm van maximaal toegestane nieuwbouwaantallen (contingent) per regio en subregio op basis van de meest recente Primos prognose over de ontwikkeling van het aantal huishoudens in de planperiode. Middels een bestuurlijk akkoord (november 2015) tussen de gemeenten van de subregio Nijmegen e.o. over de verdeling van het toegestane contingent over de subregiogemeenten is vervolgens de kwantitatieve opgave voor Wijchen vastgesteld. In juli 2016 heeft de provincie besloten het contingent voor Wijchen met 50 woningen uit te breiden voor de realisatie van extra sociale huurwoningen onder de voorwaarde dat deze woningen voor eind 2016 zijn ingepland. Hierdoor wordt voor Wijchen de kwantitatieve opgave voor de planperiode 2015-2025 843 nieuwbouwwoningen. Om binnen het kader van de kwantitatieve opgave, ook in kwalitatief opzicht de juiste keuzes te kunnen maken, heeft de gemeente door onderzoeksbureau STEC in december 2015 een woonbehoeftesonderzoek laten uitvoeren. Daarnaast is samen met de omliggende gemeenten het 2-jaarlijks Socrates	De sub regionale woonagenda Nijmegen e.o. is door de provincie onderschreven. Hierin zijn afspraken gemaakt om nieuwe woningbouwprojecten te toetsen aan kwaliteit en behoefte, en niet zoals gebruikelijk was aan aantallen woningen (contingenten). In de woonagenda zijn richtinggevende aantallen genoemd, voor Wijchen 1100 woningen in de periode 2017-2027. Op dit moment wordt er in de sub regio gewerkt aan een startnotitie uitvoeringsprogramma Wonen 2018-2019. Daarnaast wordt een lokale vertaalslag gemaakt voor de gemeente Wijchen.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE												
	onderzoek uitgevoerd naar de regionale woningmarkt en de positie van Wijchen. De resultaten van deze onderzoeken zijn richtinggevend geweest voor de nieuwe Woonvisie die is vastgesteld en worden momenteel gebruikt voor de gesprekken met de woningcorporaties over de prestatieafspraken.													
2.2.1 Investeren in duurzaamheid woningvoorraad	Naast de huizenprijzen zijn de maandelijkse lasten sterk van invloed op de betaalbaarheid van een woning. Dit is ook reden dat de gemeente Wijchen nadrukkelijk aandacht heeft voor de duurzaamheid van een woning ter verlaging van de woonlasten. Duurzaamheidsinvesteringen zullen niet alleen worden ingezet bij nieuwbouwplannen, maar met name ook in de bestaande woningvoorraad. Hierbij zet de gemeente Wijchen naast het stimuleren van buurtinitiatieven, de duurzaamheidsleningen in (in te zetten voor duurzame energie en energiebesparing). Bij communicatie activiteiten hierover nemen we subsidiemogelijkheden mee (zoals de nationale subsidieregeling ISDE). Inwoners die vragen hebben over duurzaam bouwen kunnen elke donderdagmiddag terecht bij het loket Duurzaam Wonen + of op de bijbehorende website. Dit loket wordt deels gefinancierd met behulp van subsidie van de provincie.	Naast het inzetten van duurzaamheidsleningen, wordt in 2018 projectontwikkelaars geadviseerd over de financiële regelingen en volgen we de juridisch, technische en beleidsmatige ontwikkelingen op het gebied van energie en circulaire bouwen.												
	<table><tr><th>Indicator</th><th>Werkelijk 2016</th><th>Verwacht 2018</th><th>JEV 2018</th></tr><tr><td>2.2.2 Maximaal beschikbaar voor duurzaamheidsleningen</td><td>€ 600k</td><td>€ 1.000k</td><td>€1.000k</td></tr><tr><td>2.2.2 Benutting van de leningscapaciteit</td><td>100%</td><td>100%</td><td>100%</td></tr></table>	Indicator	Werkelijk 2016	Verwacht 2018	JEV 2018	2.2.2 Maximaal beschikbaar voor duurzaamheidsleningen	€ 600k	€ 1.000k	€1.000k	2.2.2 Benutting van de leningscapaciteit	100%	100%	100%	
Indicator	Werkelijk 2016	Verwacht 2018	JEV 2018											
2.2.2 Maximaal beschikbaar voor duurzaamheidsleningen	€ 600k	€ 1.000k	€1.000k											
2.2.2 Benutting van de leningscapaciteit	100%	100%	100%											
2.3.1 Starterslening	De gemeente Wijchen wil het starters op de koopwoningmarkt makkelijker maken om in Wijchen een woning te kopen. Om die reden heeft de gemeente een	Ultimo 2017 was het eenmalig budget van € 2 miljoen verbruikt. Na een tussenrapportage in 2017 (oktober 2015-februari 2017) is in februari 2018 de eindevaluatie (oktober												

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	eenmalig budget van 2 miljoen Euro beschikbaar gesteld voor Startersleningen.	2015-januari 2018) van deze 1e tranche voltooid. De resultaten van de eindevaluatie zijn neergelegd in een rapport dat de Raad middels een informatienota in het voorjaar van 2018 is aangeboden. Door het succes van de regeling heeft de raad in het najaar van 2017 besloten miv 1 januari 2018 het eenmalig budget voor startersleningen met € 1 miljoen te verhogen. Eind 2018 zullen de resultaten van deze 2e tranche worden geëvalueerd. In juli 2018 heeft de raad een voorstel tot wijziging van de bestaande verordening starterslening vastgesteld. Dit in verband met noodzakelijke aanpassingen in de uitvoerings -procedure van de startersregeling als gevolg van de inwerkingtreding van de AVG en de realisering van meer efficiency in het uitvoeringsproces.
2.5.1 Toekomstige ontwikkelingen wonen met zorg	Doordat mensen langer zelfstandig blijven wonen, neemt ook de behoefte aan zelfstandig wonen met zorg toe. Gecombineerd met de demografische trends heeft dit op langere termijn grote gevolgen voor de woningvoorraad. Om goed te anticiperen op de toekomstige woonzorgvraag is het van belang om de ontwikkelingen binnen en buiten de gemeentegrenzen goed af te stemmen met zorginstellingen, woningcorporaties en particuliere vastgoedinvesteerders. Deze inzichten zijn opgenomen in de Woonvisie. Tevens faciliteert de gemeente een netwerkoeverleg waarin zorgpartijen en woningcorporaties gezamenlijk werken aan thema's rond een passend aanbod van wonen, zorg en welzijn. Zie ook paragraaf 5.1.3.	Partijen van het netwerkoeverleg wonen en zorg werken samen initiatieven uit en weten elkaar te vinden om zo mogelijkheden voor wonen en zorg in Wijchen verder te verbeteren. Ook is, met ondersteuning van provincie Gelderland, een project gestart over ontwikkelingen van vraagpatronen in wonen en zorg, i.s.m. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.
2.5.2 Blijverslening	Een blijverslening heeft als doel om ouderen en mensen met een zorgvraag langer comfortabel en verantwoord in hun woning te laten blijven wonen. Inwoners kunnen vanaf najaar 2017 hiervan gebruik maken.	In het najaar van 2018 zal de regeling worden geëvalueerd. Tot op heden is de belangstelling voor de regeling beperkt. Vooruitlopend op een mogelijke bijstelling van de regeling worden inmiddels de mogelijkheden verkend van twee 'varianten' van de blijverslening: de 'verzilverlening' en de blijverslening voor huurders.
2.6.1 Geo-informatie	De afgelopen jaren is veel energie gestopt in het op orde brengen van de (wettelijk verplichte) geografische	In het kader van de harmonisatie van softwareapplicaties voor de WDW is opdracht gegeven voor de uitbouw van Tabula als

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
voorziening	basisregistraties, met name de BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) en de BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie). Daarnaast is in 2017 een compleet nieuwe GIS-raadpleegomgeving ingericht voor intern gebruik en is de eerste versie van het gemeentelijk Geo-portaal beschikbaar gekomen in de website. Beide systemen worden in 2018 verder uitgebreid. Omdat de beschikbaarheid van geografische gegevens een basisvoorziening is zal er in 2018 veel aandacht moeten worden besteed aan de afstemming van de gegevens tussen Wijchen en Druten en het op een uniforme wijze beschikbaar stellen van de gegevens. In 2018 moet de gemeente aansluiten op twee nieuwe landelijke registraties de WIBON (Wet informatie-uitwisseling boven- en ondergrondse netwerken) en de BRO Basisregistratie ondergrond). Tenslotte treedt per 1 januari 2018 de gewijzigde wet- en regelgeving van de BAG in werking (BAG 2.0). De implementatie hiervan gaat in 2018 van start.	generiek GIS-viewer voor de werkorganisatie. De inrichting daarvan vindt thans plaats en wordt nog dit jaar afgerond. De ontwikkelingen/veranderingen op het gebied van de GEO-basisregistraties worden op de voet gevolgd. Te ondernemen acties zijn afhankelijk van besluitvorming op landelijk niveau. Het team kampt op dit moment met een onderbezetting als gevolg van 2 langdurig zieken. Daardoor staan de taken met betrekking tot de (organisatorische) inrichting op het gebied van de BRO (Basisregistratie Ondergrond) en de opwaardering van de gebruiksovervlakten binnen de BAG onder druk. Er wordt gezocht naar een oplossing via inhuur van expertise.
2.6.2 Project Groenstroken op orde	In het voorjaar 2016 hebben we het project "Groenstroken op orde" voor het belangrijkste deel afgerond. De gemeenteraad is daarvan via een informatiebrief op de hoogte gesteld. Er zijn nog adressen die aandacht behoeven. Deze zaken zullen tijdens reguliere controles afgehandeld worden.	Dankzij een uitspraak van de HR uit februari 2017 hebben we twee langlopende zaken juridisch voor de gemeente positief kunnen afronden. Nog circa 30 zaken vragen aandacht.

Indicator	Werkelijk 2016	Verwacht 2018	JEV 2018
2.6.2 Aantal overeenkomsten	50	50	5

2.6.3 Renovatie parken	In het coalitieakkoord 2014-2018 geven we bij "natuurlijk groen een voorwaarde" aan dat de instandhouding van	
-------------------------------	---	--

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
en tuinen	groene buffers belangrijk is voor een goede balans tussen natuur, economie en concurrerend ruimtegebruik. Dit sluit aan op ons Groenstructuurplan en bij de uitvoering daarvan. Om de parken als groene buffers te versterken gaan we die (deels) renoveren. In 2015 is samen met gebruikers en aanwonenden een renovatieplan "toekomst Kasteeltuin" voor de kasteeltuin (paden, borders en inrichting ten behoeve van evenementen) opgesteld. Eind 2015 heeft hier besluitvorming over plaatsgevonden. T.b.v. de bouw van de parkeergarage is in 2016, vanuit project stationsomgeving, in de kasteeltuin een tijdelijke parkeerplaats aangelegd. Daarmee zijn onderdelen van het renovatieplan uitgevoerd waardoor we de inrichtingskosten van de nieuwe Kasteeltuin beperken. Na realisatie van de parkeergarage kan naar verwachting voorjaar 2018 een start worden gemaakt met de uitvoering van het plan "toekomst Kasteeltuin". Najaar 2017 wordt een start gemaakt met verwijdering van de parkeerplaatsen. Na een pauze in de planvorming is in 2017 het plan voor herinrichting van het Oosterpark afgerond en vastgesteld. Met het gereserveerde budget in deze begroting kan de uitvoering ter hand worden genomen. De uitvoering van het herinrichtingsplan vindt in 2018 plaats.	Voorjaar 2018 zijn de parkeerplaatsen in de Kasteeltuin opgeruimd en de nieuwe paden aangelegd. Najaar 2018 is de realisatie van het groen, het meubilair en de kunst ingepland. De inrichting van de voortuin is uitgesteld. In september/oktober nodigen we belanghebbenden en omwonenden uit om met ons mee te denken over de inrichting van het groen voor de Kasteeltuin. Ook gaan we met de bewoners aan de slag om een ontwerp te maken voor het Everardusplein. Daar worden de kastanjes verwijderd en samen met omwonenden werken we een nieuw plan uit. Naar aanleiding van bezwaren vanuit natuurbelangen is nieuw onderzoek naar de effecten op flora en fauna uitgevoerd. Aan de hand daarvan is het herinrichtingsplan Oosterpark aangepast. Het is niet te verwachten dat de provincie nog aanvullende voorwaarden stelt. De uitvoering van het plan moet in ieder geval wachten totdat de ontheffing is verleend.
2.6.4 Wij doen MEE® in Wijchen	Naast het behoud van voorzieningen is het ook van belang dat bewoners elkaar kennen. Dit is de basis voor een sterke sociale structuur in de wijken. Als mensen elkaar kennen maken ze makkelijker een praatje en is de bereidheid om iets voor elkaar te doen groter. Om dit proces te versterken voert 'MeerVoormekaar' bovengenoemd project binnen onze gemeente uit. Het project is gericht op activering door ontmoeting en het ondersteunen van het zelf organiserend vermogen van wijkbewoners. Dit heeft o.a. geleid tot elf	Het project heeft o.a. geleid tot verschillende bijeenkomsten waaruit diverse buurtideeën voor vervolginiciatieven zijn ontstaan. Daar waar geen vervolgbijeenkomsten zijn ontstaan hebben inwoners elkaar beter leren kennen en is de sociale cohesie versterkt.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	bijeenkomsten waaruit diverse buurtideeën voor vervolginiciatieven zijn ontstaan. Daar waar geen vervolgbijeenkomsten zijn ontstaan hebben inwoners elkaar beter leren kennen en is de sociale cohesie versterkt.	
2.6.5 Een wijk ontwikkelings plan	In de raad van 19 juni 2014 is een motie aangenomen, waarin de raad het college opdraagt om samen met de leefbaarheidsgroepen en inwoners een visie op te stellen voor één wijk, gericht op kwaliteitsverbetering van die wijk. Het wijkontwikkelingsplan van LBG Noord is afgerond. Het plan is ter kennisname aangeboden aan de raad. Na de zomer gaan we om de tafel met de leefbaarheidsgroep om te praten over de uitvoering. Voor LBG Woezik is een concept plan van aanpak gemaakt.	Met de leefbaarheidsgroep Noord is de uitvoering van het wijk plan gestart. Speerpunt is het Kraanvogelterrein. In maart is hierover een overleg geweest. Het vervolg staat gepland voor oktober 2018. Voor LBG Woezik is een participatieplan ontwikkeld voor het project. Verder is de LBG pilot voor de ontwikkeling van een leefbaarheidstool. Dit doen we samen met de provincie. Het doel van de tool is om op inzichtelijke wijze de identiteit van een wijk te duiden. De resultaten van de tool zijn input voor het wijk plan.
2.7.1 Integraal Veiligheidsplan (IV-plan)	De gemeentelijke Integrale Veiligheidsplannen van de gemeenten in het gebied Tweestromenland, waarvan de gemeente Beuningen, Druten, Heumen, West Maas en Waal, Wijchen en Berg en Dal (voorheen: de gemeenten Groesbeek, Millingen aan de Rijn en Ubbergen) deel uitmaken, waren aan herijking toe. Door de burgemeesters van deze gemeenten is besloten om gezamenlijk te komen tot een meerjaren integraal plan. Daardoor kunnen deze gemeenten beter op het nieuwe (robuuste) politieteam aansluiten, zoals dat vorm heeft gekregen binnen de Nationale politie. Zo kunnen zij focus aanbrengen in de prioriteitsstelling van het robuuste basisteam Tweestromenland, temeer omdat daar het andere gezag van de politie (het OM) gecentraliseerd is. De politie is namelijk een van de belangrijkste partners in de verwezenlijking van de doelstellingen van het gemeentelijk integrale veiligheidsbeleid. In de raadsvergadering van 5 februari 2015 is dit Integrale	Het IVP 2015-2018 loopt dit jaar af. We zijn met de gemeenten van Tweestromenland bezig met een nieuw IVP 2019-2022. We streven er na dit in het najaar afgerond te hebben.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	Veiligheidsbeleid door de gemeenteraad vastgesteld. Daarin zijn de volgende thema's geprioriteerd voor de komende vier jaar: • Aangiftebereidheid • Veiligheidsbeleving • Diefstal inclusief inbraken • Geweld • Overlast Cyclisch wordt aan de raad verantwoording afgelegd over cijfers en prestaties.	

Indicator	Werkelijk 2016	Begroot 2018	JEV 2018
2.8.1 Aantal veiligheidsrapportages aan de Raad	2	2	2

2.8.1 Realisatie Afvalbeleidsplan 2014-2017

In het restafval van onze inwoners zitten nog veel grondstoffen die hergebruikt kunnen worden. Door grondstoffen goed te scheiden wordt een bijdrage geleverd aan een duurzame bescherming van de milieukwaliteit van onze leefomgeving.

Met de invoering van diftar in 2013 en de start van de inzameling van plastic+ in 2015 is de hoeveelheid restafval per inwoner, opgehaald aan huis of via de ondergrondse afvalcontainer, de afgelopen drie jaar flink afgenomen. Van 196 kg per inwoner in 2012 naar 127 kg per inwoner. In 2014 is de doelstelling, opgenomen in Afvalbeleidsplan 2014-2017, van 140 kg restafval per inwoner al behaald. Net als het scheidingspercentage van 65%.

In 2014 is het landelijke uitvoeringsprogramma "Van

Op 22 februari 2018 heeft de raad besloten om het project omgekeerd inzamelen stop te zetten. Het college is gevraagd om met een voorstel te komen gericht op het realiseren van de Wijchense VANG doelstellingen en dus een verdere vermindering van de hoeveelheid restafval. Aandachtspunten hierbij zijn draagvlak en positieve motivatie van onze inwoners.

De raad ontvangt najaar 2018 nog een financieel overzicht van de financiële gevolgen van het stopzetten van de voorbereidingen van invoering omgekeerd inzamelen.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	Afval Naar Grondstof" (afgekort VANG) van start gegaan. In het VANG programma is voor onze gemeente als ambitie opgenomen: het verminderen huishoudelijk restafval tot 100 kg per inwoner en 75% afvalscheiding in 2020. Samen met Dar en de andere Dar-gemeenten hebben we afgesproken om gezamenlijk en individueel de VANG doelstellingen te gaan halen. Hoewel de hoeveelheid restafval per inwoner jaarlijks steeds afneemt is deze daling niet voldoende om aan de VANG doelstellingen te voldoen. Het huidige afvalbeleidsplan 2014-2017 heeft een conserverend karakter en is gericht op consolidatie en optimalisatie. Er zijn nieuwe stimulerende maatregelen nodig om de VANG doelstelling voor 2020 te gaan halen. De raad heeft op 21 februari 2017 besloten om per 1 juni 2018 "omgekeerd" in te zamelen. Het principe van omgekeerd inzamelen is dat de grondstoffen (gft, plastic+ en papier) aan huis worden opgehaald (service) en het restafval naar een ondergrondse container wordt gebracht. Met de invoering van omgekeerd inzamelen wordt, nog nadrukkelijker invulling gegeven aan het principe van de 'vervuiler betaalt'. De inwoner betaalt voor het aanbieden van restafval (vervuiling) en moet moeite doen om het restafval weg te brengen. Inwoners die grondstoffen goed scheiden betalen minder en krijgen ook een hogere service. Door voor dit inzamelsysteem te kiezen wordt de afvalstoffenheffing beter beheersbaar. Als eerste stap is de papiercontainer ingevoerd (per oktober 2017) en in 2018 worden overal in de	

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	gemeente ondergrondse containers voor restafval geplaatst. Als laatste wordt de restafvalcontainer omgebouwd voor het inzamelen van plastic+. We verwachten dat VANG-doelstelling van 100 kg eerder dan 2020 wordt gehaald. En dat er uiteindelijk 46 kg restafval per inwoner overblijft.	

Indicator	Werkelijk 2016	Verwacht 2018	JEV 2018
2.9.1 Aanbiedfrequentie restafvalcontainer*	41%	40%	33%
2.9.1 Hoeveelheid restafval (kg/inwoner/jaar)	140	90	119
2.9.1 Scheidingspercentage huishoudelijk afval	69%	70%	nb

2.8.2. Pilot wekelijkse inzameling gft in de zomer van 2018	De raad heeft op 9 november 2017 besloten om, in de vorm van een pilot, in de maanden juni, juli en augustus van 2018 het gft wekelijks in te zamelen. Dit om te stimuleren dat onze inwoners hun keukenafval en etensresten in de zomer ook met het gft blijven aanbieden. In het najaar van 2018 wordt deze pilot geëvalueerd. Bij deze evaluatie wordt onder andere de kosten en de wenselijkheid om de periode van de zomerinzameling te verruimen in beeld gebracht.	Gedurende de maanden juni, juli en augustus is het gft iedere week ingezameld (pilot) De pilot wordt op dit moment geëvalueerd. Evaluatie wordt binnenkort aan de raad voorgelegd. De kosten pilot zomerinzameling zijn voor dit jaar geraamd op € 115 k.
2.9.1 Uitvoering landschapsontwikkelingsplan (LOP)	Voor de inbedding van wijken en kernen in een natuurlijke, groene omgeving is niet alleen behoud maar zeker ook ontwikkeling en versterking noodzakelijk. De doelen zijn hiervoor in ons LOP en het Gebiedsuitvoeringsprogramma (GUP) Maas en Waal vastgelegd. De uitvoering doen we samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Hun ideeën en initiatieven voor uitvoering van landschapsdoelen worden waar mogelijk ondersteund. Bij de uitvoering richten wij ons vooral op verbetering van de	Het plaatsen van markeringen voor de verlenging van het struinpad van Niftrik naar Hoogeerd is uitgevoerd. De voorbereiding voor de aanleg van een struinommetje in Batenburg loopt.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	toegankelijkheid (ommetjes, struinpaden, e.d.) en de aanleg van landschapselementen. De helft van de uitvoeringskosten buiten gemeentelijk terrein worden gedekt uit de provinciale landschapsregeling. Het laatste deel van de lopende beschikking wordt in 2018 uitgevoerd. De inhoud van een vervolgsubsidieaanvraag bij de provincie wordt ingevuld in samenhang met de herijking van het LOP.	
2.9.2 Herijking landschapsontwikkelingsplan (LOP)	Ons LOP is eind 2007 vastgesteld. Sinds die tijd zijn er projecten uitgevoerd en hebben allerlei ontwikkelingen plaats gevonden. Bijvoorbeeld aanplant wegbepantingen, de financiële crisis en ontwikkeling van burgerparticipatie. Ook naar de toekomst zijn er ontwikkelingen gaande zoals verdergaande schaalvergroting in de landbouw en nieuwe vormen van energieopwekking. Het LOP hoeft daarvoor niet op zijn kop maar moet wel worden herijkt. Daarmee zorgen we voor een actueel uitvoerings- en toetsingskader voor de komende jaren.	Het LOP is opgesteld met de gemeenten Beuningen en Druten. Daarom is gevraagd of zij ook gezamenlijk de herijking willen aanpakken. In principe willen ze dat. De aanpak van de herijking wordt op basis daarvan voorbereid. De verschillen in beschikbare capaciteit om het uit te voeren, is een punt van aandacht.
2.9.3 Uitvoering ecologische verbindingszone (EVZ)	De gemeenteraad besloot op 20 december 2016 om een passieve rol in te nemen in de aanleg van ontbrekende delen van de evz. Reden daarvoor was het ontbreken van voldoende financiële ondersteuning door de provincie. Op 6 juli 2017 droeg de gemeenteraad via motie aan het college op: • Een plan van aanpak op te stellen met scenario's voor afronding van de evz en dat begin 2018 te presenteren aan de gemeenteraad. • De eventuele kosten voor verkenning van de afronding van de evz in begroting 2018 op te nemen. De basis voor het plan van aanpak is een goed overzicht van nog uit te voeren maatregelen, kosten, e.d. Ook om	Het onderzoek voor de restopgave naar de afronding van de evz is enigszins vertraagd doordat gegevens van derden pas in augustus konden worden aangeleverd. De rapportage wordt eind september opgeleverd. Daarmee worden de scenario's voor afronding in beeld gebracht.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	met provincie en gebiedspartijen tot heldere afspraken te kunnen komen, is zo'n verkenning van de afronding nodig. Op dit moment is het nog de vraag of provincie en gebiedspartijen überhaupt bereid zijn weer mee te gaan werken aan de afronding van de evz. Vooralsnog gaan we uit van een positieve houding. Daarom laten we een verkenning opstellen. We blijven alert op kansen voor uitvoering door combinaties met functieverandering of compensatieplannen te leggen.	
2.10.1. Agrarische toets bij ontwikkelingen buitengebied	In oktober 2015 heeft de raad het 'bestemmingsplan buitengebied, herziening 2014' vastgesteld. In de behandeling heeft de raad middels een amendement aangenomen dat ontwikkelingen in het buitengebied (wonen, natuur, water), in balans moeten zijn met het agrarisch grondgebruik en het agrarisch ontwikkelpotentieel. Dat is geborgd in het vergunningstelsel voor het uitvoeren van werken. Desalniettemin zullen we hiervoor bij plannen en projecten waakzaam moeten zijn.	T.a.v. het bestemmingsplan buitengebied zijn er geen ontwikkelingen.

Programma 3 Werken en Ondernemen

1 Financieel overzicht

Nr	Product	Jaar budget	JEV Huidig	Jaar saldo	Afwijking in %
3.1	Economische ontwikkeling	394	394	0	0%
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-335	-328	-7	2%
6.3	Inkomensregelingen	2.040	2.008	32	2%
6.4	Begeleide participatie	4.782	4.782	0	0%
6.5	Arbeidsparticipatie	1.583	1.574	9	1%
		8.464	8.430	34	

2 Toelichting jaareindeverwachting (x €1.000)

Nr	Beschrijving afwijking	Voordeel Mutatie		Nadeel Mutatie	
		S	I	S	I
3.3	Bij de inkomsten uit de marktgelden is geen rekening gehouden met de doorbetaling van promotiegelden.			5	
3.3	Uit vastgestelde bijdrage naar inwonersaantal bedraagt de bijdrage RVN@ voor Wijchen 21.114 euro. Daarnaast zal er in 2018 een activiteit georganiseerd worden om RVN@ beter voor het voetlicht te brengen. Begroot is een bedrag van € 20.000.				2
6.3	Tekort op uitkeringen (BUIG), taakstelling wordt niet volledig behaald (€ 99k). Hier tegenover staat een hogere bijdrage BUIG conform de nadere voorlopige budgetten (€ 207k). De bijkomende kosten (IBO, invordering etc.) zijn € 130k hoger. Dit muteert met de reserve WWB-I-deel.	207	22	99	130
6.3	Voordeel op de bijzondere bijstand, met name Incidentele toeslag. Het beroep op deze regeling loopt de laatste jaren terug. Ook speelt mee dat de instroom van Statushouders achterblijft. Op de Individuele inkomensvoorslag wordt juist een groter beroep gedaan. Per saldo een voordeel van € 256k. Hierdoor hoeft er niet aan de algemene reserve te worden onttrokken (€ 215k), zoals bij de begroting wel was voorzien.		256		215
6.3	De kwijtscheldingen voor rioolheffing zijn hoger dan gedacht. Dit naar aanleiding van de verwerking van de gegevens van Munitax.				13
6.3	De kwijtscheldingen voor reinigingsheffing zijn iets lager dan gedacht. Dit naar aanleiding van de verwerking van de gegevens van Munitax.		5		

6.5	MGR afrekening 2017.		9		
	Overig.				1

3 **Beleidsvelden**

De nummering van de speerpunten corresponderen met de programmabegroting 2018.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
3.1.1 Monitoren van afspraken uit de dienstverleningsovereenkomst met het regionale werkbedrijf	Het regionaal Werkbedrijf voert in 2018 voor onze arbeidsmarktregio de twee kernfuncties (werkgeversdienstverlening, kandidaatsbenadering) uit. Elke deelnemende gemeente sluit met de MGR Rijk van Nijmegen, waar het Werkbedrijf een module van is, twee dienstverleningsovereenkomsten af. De overeenkomst voor basisdienstverlening wordt afgesloten op basis van een regionaal meerjarig strategisch beleidsplan. In de overeenkomst voor maat- en meerwerk leggen wij onze lokale prioriteiten vast. In 2018 bewaken wij de voortgang van de afspraken in deze overeenkomst voor (a) de overname van de verplichtingen (natuurlijke afbouw lopende structurele loonkostensubsidies), (b) de precieze invulling van de basisdienstverlening en (c) de maat- en meerwerkafspraken. Aan het eind van 2018 zal de effectiviteit van de afspraken uit de dienstverleningsovereenkomst geëvalueerd worden.	Het Werkbedrijf rapporteert over de behaalde resultaten in zijn kwartaalrapportages. De eerste kwartaalrapportage over 2018 is ontvangen. De DVO's met de MGR voor basisdienstverlening en maatwerk in 2018 zijn ondertekend. De raad heeft 22 februari de beleidsnota "Wél-doen. Een plan voor participatie en re-integratie in Wijchen" vastgesteld. De participatiecoach start, vertraagd, vanaf 12 september a.s. Dat geeft ons ook de mogelijkheid om verdere invulling te geven aan het "Scharnierpunt". Voor 2018 heeft Wijchen geen meerwerk ingekocht bij ons WerkBedrijf.
3.1.2 Inzicht ontwikkelen in de mogelijkheden van de voorziening 'beschut werk' uit de participatiewet	De instroom in de Wsw is per 1 januari 2015 gestopt. In de Participatiewet is een nieuwe vorm van beschut werk vastgelegd. Vanaf 1 januari 2017 is hier een aanpassing op van kracht. Voorheen konden alleen gemeente mensen bij het UWV voordragen voor een indicatie. Vanaf 2017 kunnen mensen zelf direct een indicatie aanvragen. De	In het eerste kwartaal hadden in de regio Rijk van Nijmegen 31 mensen een indicatie beschut werk 'nieuw'. 3 mensen startten met een dienstverband beschut werk. Daarnaast startten kandidaten op een proefplaatsing van 3 maanden. Dat zal leiden tot een dienstverband beschut werk.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	gemeente is, via ons WerkBedrijf, verplicht om bij een indicatie beschut werk een betaald dienstverband te organiseren. Aan de BUIG-middelen en aan het participatiebudget zijn middelen toegevoegd om in 2018 in het Rijk van Nijmegen 107 (nieuwe) beschutte werkplekken te organiseren. Hoewel de verplichting voor beschut werk nu in de wet is vastgelegd blijft het WerkBedrijf bij de uitgangspunten zoals in 2016 vastgesteld: kandidaten worden geplaatst op een zo regulier mogelijke plek met maximale ontwikkelingsmogelijkheden in een geschikte omgeving met de juiste begeleiding.	
3.1.3 Participatie voor mensen die niet (direct) door het werkbedrijf worden ondersteund	Jaarlijks ondersteunt het Werkbedrijf alle nieuwe kandidaten die instromen richting betaald werk. Onder andere door de capaciteit van het WerkBedrijf kunnen niet alle kandidaten worden overgedragen voor ondersteuning. Kandidaten die wij niet overdragen aan het WerkBedrijf voor loonvormende arbeid stimuleren wij te participeren in de Wijchense samenleving. In 2018 willen wij de "keten voor niet-loonvormende arbeid" in Wijchen nader vorm geven. Wij willen zo vormen van dagbesteding, vrijwilligerswerk, "burenhulp" e.d. met elkaar verbinden. In overleg met het WerkBedrijf kunnen zo mensen op het juiste moment van hun ontwikkeling worden overgedragen.	De participatiecoach start, vertraagd, vanaf 12 september a.s. Samen met ons WerkBedrijf zullen we het 'Scharnierpunt' tussen loonvormende en niet-loonvormende keten nader inrichten, zoals dat in de nota "Wél-doen" is opgenomen.
3.1.4 Binnen de vastgestelde BUIG-budget zo efficiënt mogelijk uitvoering geven aan ons inkomensbeleid	Het geld voor het betalen van de bijstandsuitkeringen ontvangt de gemeente via een specifieke uitkering van het ministerie van SZW. Naast de uitkering op grond van de Participatiewet ontvangt de gemeente geld voor de uitvoering van de IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers). Deze geldstromen samen wordt de BUIG-uitkering voor de gemeente genoemd. Vanaf 2015 is het BUIG budget op een nieuwe wijze (verdeelsystematiek) over gemeenten verdeeld. Door de invoering van de nieuwe (jaarlijks aangepaste)	Het voorlopige budget voor 2018 is bepaald op € 9.870k. Het definitieve budget voor 2018 wordt in september 2018 bekend gemaakt. Het nader voorlopige budget is inmiddels wel bekend gemaakt, wat met € 10.077k hoger uitkomt dan aangenomen. De omvang van het bestand is in 2018 redelijk constant en ligt ongeveer gelijk met de begroting. In de eerstvolgende analyse van het bestand - als onderdeel voor de begrotingsbehandeling - doen we opnieuw onderzoek naar het volume, de in- en uitstroom en de samenstelling van het bestand.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	verdeelsystematiek probeert de Rijksoverheid aansluiting te vinden met de werkelijke bijstandskosten. In 2015 is - vanwege het omvangrijke tekort (uitgaven bijstand minus rijksmiddelen) met succes een beroep gedaan op de Vangnetuitkering. In 2016 kwam de gemeente - als gevolg van de aanpassing van het verdeelmodel en toegenomen rijksmiddelen niet in aanmerking voor een Vangnetuitkering. Voor 2017 is eind september het definitieve budget BUIG bekend gemaakt. Daarin wordt tevens het voorlopige budget voor de jaarschijf 2018 bekend gemaakt, wat meegenomen is in de actualisatie van BUIG in het boekwerk "Anders Denken, Samen Doen". Het resultaat is een verbetering van het meerjarenperspectief ten opzichte van de Begroting 2017. Enerzijds wordt dat met name veroorzaakt door de inzet van de reserve BUIG (2018) en anderzijds doordat de instroom van de statushouders integraal is verwerkt en tenslotte door een lagere gemiddelde uitkering dan waarmee eerder rekening was gehouden. Wij hebben deze zomer een nieuwe analyse van het bestand gemaakt. Voor het eerst sinds jaren nemen we een lichte daling van het totale volume waar. De uitstroom naar werk blijft op peil. De daling van het volume komt door de verminderde instroom van statushouders. De vergrijzing van het totale bestand neemt toe. Het vastgestelde visiedocument laten we leidend zijn bij het formuleren van de gewenste beleidsdoelstellingen (de ontwikkelopgaven). De uitkomsten van de analyse betrekken we hierbij.	
3.1.5 Het bieden van inkomensondersteuning	Wijchen kent een verantwoord en sociaal armoedebeleid. Voor specifieke situaties en specifieke groepen hebben wij een aantal herkenbare regelingen gecreëerd. Dat blijkt ook uit contact met maatschappelijk betrokken groeperingen. Door extra budget vanuit het Rijk en gewijzigde regelgeving wijzigt het armoedebeleid wel. Behalve een	De evaluatie van de nieuwe 'Kindregeling Wijchen' ligt voor bij de raad.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	collectieve zorgverzekering voor minima mogen we wettelijk regelingen niet meer categoriaal uitvoeren. De regeling chronisch zieken en gehandicapten in de bijzondere bijstand is in 2015 geheel vervallen. Vanaf 2015 ondersteunen we deze groep in hun meerkosten via een uitgebreide collectieve zorgverzekering en een forfaitaire regeling in de Wmo. Deze regelingen zijn vanaf 2017 toegankelijk voor mensen met een inkomen tot 120% van de geldende bijstandsnorm. Wij gaan er vanuit dat we in 2018 het aantal gebruikers binnen deze groep nog kunnen uitbreiden. In 2017 werd de 'Kindregeling Wijchen' ingevoerd. In deze ene regeling hebben wij alle voorzieningen ten behoeve van kinderen bij elkaar gezet en uitgebreid. De doelgroep van de regeling is aanzienlijk vergroot; niet langer moeten huishoudens 3 jaar of langer van het minimum hebben geleefd, het inkomen op het moment van aanvraag telt. In 2018 zullen wij deze regeling evalueren om vast te stellen of een andere werkwijze de resultaten kan verhogen.	
3.2.1 Revitalisatie Bedrijventerrein Wijchen Oost 2.0	In 2003 is het masterplan voor de revitalisatie van bedrijventerrein Wijchen Oost door de gemeenteraad vastgesteld en uitgevoerd aan de hand van de in 2004 vastgestelde realisatiestrategie. Het doel van de revitalisatie was het tegengaan van de negatieve gevolgen van de veroudering van het terrein door het gebied een kwaliteitsimpuls te geven. Nu, ruim 10 jaar na vaststelling van het masterplan en realisatiestrategie, zijn veel projecten uitgevoerd, waardoor een groot deel van de gewenste kwaliteitsimpuls is gerealiseerd. In 2012 is besloten om meer flexibiliteit in toegestane bedrijvigheid toe te staan, mits passend binnen de structuur van het bedrijventerrein (Beleidsregel toegestane bedrijven op BT Oost). Inmiddels wordt gesignaleerd dat het momentum van de revitalisatie	Er wordt op dit moment input opgehaald om onze eigen ambities helder te krijgen. Aansluitend gaan we met ondernemers en bewoners in Wijchen Oost in gesprek om een beeld te krijgen van wat er speelt en wat er nodig is en hoe dat in de visie vertaald kan worden. Deze werkzaamheden passen binnen de huidige budgetten dus een kredietaanvraag bij de raad is niet nodig.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	langzaam maar zeker uit is gewerkt. Er ontstaan weer parkeerproblemen, er ontstaan ongewenste functies of functies op ongewenste plekken, illegale bewoning van bedrijfspanden en oneigenlijke afsplitsing van bedrijfswoningen. Daarnaast doen zich diverse autonome ontwikkelingen voor die tien jaar geleden niet te voorzien waren zoals nieuwe vormen van bedrijvigheid, nieuwe distributievraagstukken en een toenemende economische groei. Hoogste tijd dus om de handschoen opnieuw op te pakken: revitalisatie 2.0 Het is ongewenst om de geconstateerde ongewenste ontwikkelingen individueel en ad-hoc aan te pakken zonder bovenliggende visie. Die visie moet een strategische blik werpen op gewenste en ongewenste functies, mogelijkheden voor functiemenging of juist noodzaak tot functiescheiding, verkeer- en vervoervraagstukken, inrichting van de openbare ruimte en private kavels. Dat begint met een heldere en bondige visie: Wat willen we waar? Vervolgens maken we een inventarisatie: Wat zit waar? Door die twee aan elkaar te spiegelen wat de opgave is en zullen we samen met de belanghebbenden een plan de campagne moeten opstellen. Ook zullen we middelen moeten zoeken om de toekomstvisie te realiseren om zo te komen tot een uitvoeringsagenda. In het najaar 2017 zal hierover een richtinggevend ambtelijk advies in circulatie worden gebracht. In 2018 moet invulling gegeven worden aan de visie wat tevens leidt tot een nieuw bestemmingplan voor Wijchen Oost.	
3.3.1 Grensoverschrijdend bedrijfsuitwisseling tussen Kleef en Wijchen	In navolging op activiteiten in voorgaande jaren, zullen we ook in 2018 een vervolg geven aan het grensoverschrijdende uitwisselingsprogramma tussen het bedrijfsleven uit Kleve en Wijchen. Daarnaast zullen partijen worden benaderd die de onderlinge samenwerking kunnen bevorderen.	Na wat wijzigingen op het personele vlak is er hernieuwd kennisgemaakt en starten we met de voorbereiding van een nieuwe uitwisseling in de eerste helft van 2019.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
3.3.2 Collegebezoeken	Om de band tussen gemeentebestuur en ondernemers te onderhouden en te versterken zal het college Wijchense ondernemingen blijven bezoeken. Ervaring heeft uitgewezen dat dit zowel door bestuurders als ondernemers zeer gewaardeerd wordt en de wederzijdse verstandhouding verbeterd.	In 2018 hebben inmiddels twee bedrijfsbezoeken door het college plaatsgevonden.
3.3.3 Rijk van Nijmegen 2025	De zeven gemeente van het Rijk van Nijmegen hebben samen met de Rabobank onder de noemer Rijk van Nijmegen 2025 (Rv2025) de handen ineen geslagen om de sociaal economische kracht van het Rijk van Nijmegen te versterken. Dit heeft geleid tot een projectagenda die kansrijk worden geacht. Gedurende de looptijd komen er nieuwe projecten bij maar vallen er ook projecten af. De komende jaren gaan we aan de slag met deze projecten. De gemeente Wijchen neemt in ieder geval deel in de volgende communities; • De Nieuwe Winkelstraat: versterken van centrumgebieden en winkelcentra (sluit aan op Retailagenda Wijchen en Retaildeal). • Logistieke expertise in regio Nijmegen: verdere regionale ontwikkeling en versteviging van de logistieke sector in de volle breedte (afrondding Bijsterhuizen) • Smart Business Parcs: Digitaal opensource netwerk van slimme sensoren om vraagstukken op het gebied van mobiliteit, beheer en veiligheid te verbeteren (Pilot Bijsterhuizen). • Woningen voor expats en kenniswerkers in het Rijk van Nijmegen: voorzien in woonruimte voor pas afgestudeerden, jonge internationale kenniswerkers en studenten. Startup Nijmegen; Startup Nijmegen streeft naar een ecosysteem waar kennis en netwerken samenkomen om ideeën om te zetten in haalbare projecten en succesvolle ondernemingen. De focus ligt niet alleen op bedrijven voor hoogopgeleiden maar juist ook op bedrijven met personeel op MBO-niveau.	Binnen het Rijk van Nijmegen zijn zogenaamde HUB's aan het ontstaan. Dit zijn een soort broedplaatsen voor bepaalde sectoren. Dit wordt geïnitieerd door het bedrijfsleven met ondersteuning van de gemeenten. Het is de bedoeling dat de Techniekhub in Wijchen een plaats zal krijgen. We zijn op zoek naar een locatie. Daarnaast zijn er een aantal belangstellenden die met elkaar in gesprek zijn om een startup op te zetten in Wijchen. (naar het voorbeeld van Startup Nijmegen)

Programma 4 Onderwijs en Ontplooiing

1 Financieel overzicht

Nr	Product	Jaar budget	JEV Huidig	Jaar saldo	Afwijking in %
3.4	Economische promotie	30	54	-23	-77%
4.1	Openbaar basisonderwijs	243	242	1	0%
4.2	Onderwijshuisvesting	1.887	1.877	10	1%
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.232	1.067	165	13%
5.1	Sportbeleid en activering	310	332	-22	-7%
5.2	Sportaccommodaties	2.066	2.069	-3	0%
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	397	384	14	3%
5.4	Musea	262	260	2	1%
5.6	Media	757	757	0	0%
		7.184	7.041	143	

2 Toelichting jaareindeverwachting (x €1.000)

Nr	Beschrijving afwijking	Voordeel Mutatie		Nadeel Mutatie	
		S	I	S	I
3.4	Vierdaagse heeft meer gekost dan opgenomen in de begroting				20
3.4	Conform collegebesluit 18-14638 wordt een tekort verwacht op het kermisbudget 2018, voorsnog wordt uitgegaan dat dit binnen het taakveld wordt inderdiend.		8		8
3.4	De opbrengst toeristenbelasting over 2017 wordt in 2018 opgelegd. De opbrengst is licht lager.				2
3.4	De inzameling van afval voor ondersteunende activiteiten valt goedkoper uit.		5		
3.4	Budget economische zaken wordt overschreden vanwege bijdrage aan kosten RPW. (Regionaal Programma Werklocaties Regio Arnhem- Nijmegen.)			9	
4.2	Op basis van achterliggende jaren verwachten we dat de kosten voor schades onderwijshuisvesting lager zijn dan begroot. De uiteindelijke uitkomst is uiteraard afhankelijk van incidentele gebeurtenissen.	10			

4.3	Per saldo € 131k voordeel op leerlingenvervoer (incl. extra buddy trajecten). Het voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt door het lager aantal personen (41) die gebruik maken van het taxivervoer.	131		
4.3	We krijgen meer geld van het Rijk voor Onderwijsachterstandenbeleid door nieuwe verdeelsystematiek. De doelgroep is ongewijzigd. Daarnaast maken we iets minder kosten dan begroot.	32		
4.3	Lagere subsidieafrekening 2017 Peuterspeelzalen.	7		
4.3	Maatschappelijk Culturele Vorming Voortgezet onderwijs.			3
5.2	Voordeel op schoonmaakkosten bij gemeentelijke gymzalen.	8		
5.1	Meer subsidie voor sportstimulering			22
5.2	Voordeel op onderhoud sportzalen 2018, met name vanwege doorgeschoven werkzaamheden 2019. Het voordeel valt daarmee terug in de reserve onderhoud.	188		188
5.2	Afschrijvingskosten Buitensport afwijking		10	
5.3	Minder subsidie verlening op culturele activiteiten.	15		
	Overig	1		

3 **Beleidsvelden**

De nummering van de speerpunten corresponderen met de programmabegroting 2018.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
4.1.1 Brede School en combinatiefunctionarissen	De ontwikkeling van de Brede school blijven wij ondersteunen. Wij nemen hierbij echter niet meer een centrale positie in, maar vertrouwen en bouwen op de kracht van de samenleving. De maatschappelijke organisaties (scholen, peuteropvang, kinderdagopvang, sociaal cultureel werk, vrijwilligerswerk, zorgorganisaties) zullen hierin zelf de regie moeten voeren en creativiteit moeten tonen. Daar waar nodig ondersteunen wij. Van toegevoegde waarde zien wij het opnieuw positioneren en beschrijven van de doelstellingen en activiteiten voor de combinatiefunctionarissen. Deze functionarissen zullen door de ontwikkeling van de brede scholen mede vorm en inhoud kunnen geven. De aansturing van deze functionarissen vindt plaats vanuit	De doelstellingen voor de brede school en de combinatie functionarissen zijn in 2017 opnieuw beschreven. In 2018 geven we hier vervolg aan. De doelen voor het schooljaar 2018/2019 worden met de beleidscommissie besproken en vastgesteld. Verdieping is het meer betrekken van kinderen uit de wijken bij de activiteiten buiten school. Het gebruik van Sjors creatief en sportief heeft hierin een aanjagende rol. Daarnaast onderzoeken we of er mogelijkheden zijn tot het inzetten van sportcombinatie functionarissen bij de sportverenigingen. Hier verwachten we eind 2018 een antwoord op te hebben.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	Kans en Kleur en in een enkel geval de bibliotheek. Wij kunnen hier een besluitende rol in vervullen door onze deelname aan de beleidscommissie brede scholen waarin beleid wordt voorbereid, en activiteiten worden besproken en vastgesteld. Het beleid voor de Brede Scholen stellen we vast in de LEA.	
4.2.1 Samenwerking op lokaal en regionaal niveau	Hoewel scholen en samenwerkingsverbanden zelf verantwoordelijk zijn voor het organiseren en financieren van extra ondersteuning, hangt ondersteuning in het onderwijs nauw samen met zorg en voorzieningen binnen de Jeugdwet, de Wmo en Participatiewet. Wij vinden het daarom van belang om de zorgstructuren op scholen (vooral de Externe Zorg Teams) goed aan te laten sluiten op de Lokale toegangspoort (sociale wijkteams) door duidelijke afspraken te maken over de onderlinge communicatie en de inzet van ondersteuning en zorg. Zo moet duidelijk zijn wie vanuit de school verantwoordelijk is voor de afstemming met de sociale wijkteams en moeten beide partijen op de hoogte zijn van de mogelijke vormen van te leveren ondersteuning en zorg. De verbinding tussen school en sociaal wijkteam is geborgd doordat de schoolmaatschappelijk werker zitting neemt in het sociale wijkteam en het EZT. Preventie en vroegsignalering zijn ook een belangrijk punt van aandacht. Alleen door goede afstemming kan zinvol invulling gegeven worden aan het principe "één huishouden, één plan, één regisseur". In 2017 zijn wij gestart met het project vroeg ambulant, dat betrekking heeft op een samenwerking tussen de sociale wijkteams en het onderwijs, waarbij vroegtijdig zonder beschikking ambulante ondersteuning kan worden ingezet. Op deze wijze krijgt vroegsignalering een ruimte en zijn scholen en de sociale wijkteams instaat om op basis van kleine of nog onduidelijke signalen snel deskundige ondersteuning	De beschreven lijn wordt in 2018 voortgezet. Daarnaast wordt er naast een goede samenwerking middels schoolmaatschappelijk werk met de toegang de samenwerking met zorg verstevigd door Rondon Wijchen in contact te brengen met het onderwijs. Op onderdelen sluit Rondon Wijchen aan bij de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) en andere overlegstructuren waarbij zorg en onderwijs lokaal samen komen.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	in te zetten waardoor het kind thuis en op school zo goed mogelijk kan ontwikkelen en ontplooiën In het kader van Passend Onderwijs voeren wij met de andere gemeenten en de samenwerkingsverbanden op regionaal niveau op overeenstemming gericht overleg (OOGO) waarin wij de aansluiting tussen onderwijs en zorg met elkaar bespreken. Daarnaast zijn onderwerpen als leerlingenvervoer, thuiszitters, leerplicht en toeleiding naar werk in het kader van de Participatiewet ook onderdeel van deze afstemming. Bovendien moet vanuit de Jeugdwet OOGO gevoerd worden met het onderwijsveld. In 2017 zijn de projecten in het kader van het passend onderwijs voortgezet (o.a. Tijdelijke Opvang Locatie (TOL), School's Cool). In 2018 vind een voortzetting en doorontwikkeling van deze projecten plaats.	
4.2.2 Leerlingen Speciaal onderwijs	In de raadsvergadering van 1 oktober 2015 heeft de raad de motie aangenomen om Kans en Kleur te verzoeken samen met betrokken partners en ouders een plan van aanpak op te stellen, gericht op (een pilot voor) realisatie van passende opvang en passend onderwijs in Wijchen voor kinderen van de Maartenschool en daarmee vergelijkbare scholen. De raad heeft dit plan van aanpak in de eerste helft van 2016 ontvangen. Dit plan blijft actueel. Voor elk kind wordt gekeken of het naar een school zo dicht mogelijk bij huis kan.	Deze werkwijze blijft van toepassing waarbij de inzet van Kans en Kleur is een kind in Wijchen van onderwijs te voorzien.
4.3.1 Renovatieplan sportaccommodaties	Volgens het Renovatieplan Sportaccommodaties (RSA) zijn in 2018 vijf natuurgrasvelden aan renovatie toe. We keuren jaarlijks alle velden in oktober en verwachten ook nu dat de voor 2018 geplande renovaties met een jaar	De voor 2018 voorziene renovaties zijn uitgesteld op grond van de goede kwaliteit van de velden. Volgens berekeningen kunnen vanaf augustus 2018 andere tarieven gelden voor de aangesloten sportclubs.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	uitgesteld kunnen worden. Samen met Stichting Groene Grasvelden rekenen we de kosten voor toekomstige renovaties door. We besluiten in 2018 in hoeverre we de bijdragen van de deelnemende sportclubs kunnen aanpassen. We letten daarbij op type veld (kunstgras of natuurgras), de omvang van sportclubs en het aantal velden per sportclub. We leggen nadrukkelijk de relatie met de kwaliteit van het reguliere onderhoud.	In de zomer is de renovatie van veld 1 bij MHC opgestart, waarbij het veld met een bijdrage van MHC wordt opgewaardeerd tot waterveld.
4.3.2 Algemene subsidieverordening	We ronden het proces tot herijking van de Algemene subsidieverordening uit 2008 in het eerste kwartaal van 2018 af met een raadsbesluit tot invoering van de nieuwe verordening. Het raadsbesluit van 3 mei 2017 is hierbij leidend.	De nieuwe verordening is op 1-1-2018 in werking getreden. De daarop gebaseerde Subsidieregeling Wijchen 2018 trad in werking op de dag van publicatie op 5 april 2018.
4.3.3 Uitwerking visie kasteel	In 2017 heeft de raad een richtinggevende uitspraak gedaan over het gebruik van het kasteel. In 2018 werken we de visie uit. Een van de elementen is het verbeteren van de zichtbaarheid van het Museum Kasteel Wijchen.	We hebben eind april de subsidie van de provincie ontvangen. Aansluitend zijn we gestart met het haalbaarheidsonderzoek waarin de visie wordt uitgewerkt. Hieruit is een voorstel uitgewerkt, welke op 1 november in de raad wordt behandeld.
4.3.4 Versterking sociale structuur Bergharen-Hernen-Leur	De leefbaarheidsgroepen voor Bergharen en Hernen/Leur werken op basis van beslisnota 16-AZ-229 hun plannen uit voor de versterking van de sociale structuur in de kernen. Drie werkgroepen (zorg, onderwijs en sport & bewegen) werken de plannen uit, zodat ze leiden tot concrete voorstellen. De raad wordt regelmatig geïnformeerd over de voortgang en de inhoud. Daarnaast is een MFA voor Batenburg in ontwikkeling. De bedoeling is op het terrein van vv Batavia een multifunctionele accommodatie (MFA) te realiseren voor dorpsactiviteiten, onderwijs en sport. De school (St. Jan Baptist), het dorpshuis (De Hostert) en de voetbalvereniging (vv Batavia) zullen hierin gehuisvest worden. In de raadscommissie van 5 oktober 2017 is het voorstel besproken. De gemeenteraad zal nog een	De raad is tweemaal geïnformeerd, namelijk in maart en november 2017. De werkgroepen Positieve gezondheid en Sport en bewegen hebben beiden hun visie ontwikkeld en zijn bezig met een plan van aanpak. Op 12 september organiseert de werkgroep Positieve gezondheid een gezondheidsmarkt. Ter promotie van het project wordt er een nieuwsbrief uitgegeven, is er een facebookpagina. De visie op sport en bewegen wordt uitgewerkt voor De Mijlpaal, De Zandloper en Stichting Schaarweide, zodat er een functioneel en ruimtelijk programma van eisen ligt in het derde kwartaal van 2018.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	definitief besluit nemen om budget beschikbaar te stellen voor de bouw van de MFA.	

Programma 5 Ondersteuning en Zorg	
--	--

1	Financieel overzicht
----------	-----------------------------

Nr	Product	Jaar budget	JEV Huidig	Jaar saldo	Afwijking in %
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	3.001	3.000	1	0%
6.2	Wijkteams	935	935	0	0%
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.411	1.411	0	0%
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	6.395	6.395	0	0%
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	8.189	8.689	-500	-6%
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	379	381	-2	-1%
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	368	368	0	0%
7.1	Volksgezondheid	1.343	1.212	131	10%
		22.020	22.391	-370	

2	Toelichting jaareindeverwachting (x €1.000)
----------	--

Nr	Beschrijving afwijking	Voordeel Mutatie		Nadeel Mutatie	
		S	I	S	I
6.1	Voor een aantal panden is het onderhoud beperkt tot het hoogst noodzakelijke. Dit als gevolg van eventueel geplande projectwerkzaamheden, dit bedrag wordt dus ook niet uit het onderhoudsfonds onttrokken. Het betreft Wijchen Zuid en de Speelhoeve. Daarnaast worden een aantal werkzaamheden niet in 2018 uitgevoerd en schuiven door naar 2019 en verder.		538		538
6.1	In afwachting op de uitkomsten van het EED onderzoek wordt het geplande onderhoud bij het Mozaïek uitgesteld. Dit bedrag wordt ook nog niet onttrokken uit het onderhoudsfonds.		267		267
6.1	De toerekening van de lokale heffingen aan onderwijshuisvesting is veel hoger dan begroot.				33
6.1	In de begroting was rekening gehouden met kapitaal- en exploitatielasten voor MFA Bergharen. Het project wordt niet in 2018 opgeleverd.		38		
6.1	subsidie voor de exploitatie van de Zandloper is hoger dan begroot.				7
6.1	Diverse kleine posten per saldo.				4
6.6	WMO: Voordeel op de hulpmiddelen.		221		
6.6	WMO: Afwijkingen taakveld 6.6 met WMO reserve.				221
6.71	WMO: vanwege hogere reële tarieven en lagere eigen bijdrage, wordt een tekort verwacht op de huishoudelijke hulp.				440

6.71	WMO: voordeel verwacht op de PGB's huishoudelijke hulp.		125		
6.71	WMO: Tekort verwacht op de DRAN / AVAN vervoersvoorziening.				145
6.71	WMO: afwijkingen worden afgerekend met de WMO reserve.		460		
6.72	JEUGD: verwacht tekort op de jeugdzorg 2018 o.b.v. het eerste halfjaar, met name vanwege een volumestijging van 4%.				500
7.1	GGD aanvulling eigen vermogen ivm resultaat jr 2017.				85
7.1	Onttrekking reserve DD-JGZ ter afdekking GGD.		40		
7.1	WMO: Afwijkingen taakveld 7.1 met WMO reserve.		45		
7.1	Hogere bijdrage voor de inzet van logopedisten.	8			
7.1	Vrijval voorziening logopedische dienst, i.v.m. continuering werkzaamheden vanwege taakuitbreiding logopedische dienst.		123		
	Overig.		5		

3 **Beleidsvelden**

De nummering van de speerpunten corresponderen met de programmabegroting 2018.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
5.1.1 Het bieden van schuldhulpverlening	We ondersteunen burgers bij het oplossen van hun financiële problemen. Hierbij hebben wij oog voor de mentale belasting die het hebben van (problematische) schulden voor iemand meebrengt. Wij zorgen voor een laagdrempelige toegang tot de schuldhulpverlening waarbij wij geen doelgroepen uitsluiten. Ook organiseren wij, in samenwerking met het sociale wijkteam, een integrale intake en werkwijze. Bij het oplossen van problemen denken en handelen wij integraal en ontschot. Door in te zetten op preventie en vroegsignalering en daarin de samenwerking met ketenpartners op te zoeken (zoals MeerVoormekaar, Fibon, Sociaal wijkteam), voorkomen we dat inwoners (langdurig) afhankelijk worden van gemeentelijke ondersteuning en kunnen we de kosten van schuldhulpverlening	Uitvoering vindt plaats zoals is omschreven in het beleidsvoornemen. Het afgelopen jaar is er veel geïnvesteerd. De nadruk ligt op het integraal aanpakken van schuldproblematiek in samenwerking met het Sociaal wijkteam. Verder wordt ingezet op preventie en vroegsignalering van schulden. De pilot voor kwetsbare jongeren met schulden is afgerond. Medio 2018 wordt de pilot geëvalueerd.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	beheersbaar houden. De in 2017 gestarte pilot voor kwetsbare jongeren met schulden loopt in 2018 door en wordt daarna geëvalueerd.	
5.1.2 Mantelzorg ondersteuning /informele zorg	Wij willen voorkomen dat mantelzorgers overbelast raken door de vaak intensieve en jarenlange inzet die zij plegen om hun naaste te ondersteunen bij ziekte en beperkingen. Dit doen wij door groepsgewijze ondersteuning en individuele ondersteuning te faciliteren. Verder kijkt het Sociaal Wijkteam integraal naar de benodigde ondersteuning van de zorgvrager en de mantelzorger. Het gaat hierbij om het realiseren van een betrokken sociaal netwerk, een attente wijk, mogelijkheden van ontmoeting, zingeving, meedoen en respijtzorg om acute overbelasting bij de mantelzorger te voorkomen. We zorgen dat mantelzorgers die ondersteuning nodig hebben, zo goed mogelijk deze ondersteuning kunnen vinden in Wijchen. Mantelzorgontvangers kunnen hun mantelzorger bedanken met een Mantelzorgwaardering (€ 150) die ze via het Sociaal Wijkteam kunnen aanvragen. In 2018 kijken we of het huidige beleid rondom mantelzorgondersteuning nog aansluit bij wat inwoners en professionals nodig hebben. Dit doen we samen met betrokken partners en de samenleving.	De resultaten van de behoeftepeiling onder mantelzorgers is begin 2018 afgerond. Mantelzorgers geven aan behoefte te hebben aan: - Meer Vrije tijd - Professionele ondersteuning - Begrip van de omgeving - Een betere eigen gezondheid - Vermindering van eenzaamheid - Informatie over ondersteuningsmogelijkheden De behoeftepeiling is in een informatienota aan de raad en het college gepresenteerd. Op 7 juni is er een kerngroep mantelzorg gestart met als trekker MeerVoormekaar en deelnemers uit SWT, Wmo-raad en de gemeente om te kijken hoe we de bestaande voorzieningen beter kunnen laten aansluiten bij bovenstaande behoeften.
5.1.3 Wonen en zorg	De afgelopen jaren hebben wij stevig geïnvesteerd op samenhangend beleid tussen welzijn, zorg en volkshuisvesting. Daardoor hebben wij nu een beter beeld van wat de komende jaren nodig is om inwoners met een ondersteuningsvraag passend te laten wonen. Dat leidt tot de volgende acties: • Aanhoudende aandacht en bewustwording voor de eigen verantwoordelijkheid van inwoners. We vragen mensen om tijdig na te denken over hun	Op alle genoemde thema's wordt voortgang gemaakt. Zie ook de toelichting onder 2.5.1

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	toekomstige woonbehoeften, en waar het kan vanuit preventief oogpunt mogelijke aanpassingen te realiseren. Als gemeente hebben wij hierin een stimulerende rol. Zo biedt de gemeente Wijchen een blijverslening. Daarnaast bieden wij inwoners handreikingen om een beeld te geven van de mogelijkheden om passend te wonen. • Samenwerking in het netwerk van wonen, zorg en welzijn. De gemeente is niet primair verantwoordelijk voor de uitvoering van het realiseren van woon-zorg voorzieningen, maar kan partijen wel met elkaar verbinden en de samenwerking faciliteren waar nodig. Dat doet zij onder meer in een netwerkoeverleg tussen partijen betrokken bij woon-zorg vastgoed. • Een faciliterende rol aannemen om concrete initiatieven mogelijk te maken die passen in onze visie op wonen en zorg. Dit pakken wij integraal op vanuit zowel volkshuisvesting en ruimtelijke ordening, als vanuit welzijn, zorg en gezondheid. Zie ook paragraaf 2.5.1.	
5.1.4 Aanbesteding en uitvoering taken Wmo nieuw en Jeugdwet	We hebben een integrale opgave geformuleerd om met ingang van 2018 te starten met een coöperatie van zorg en welzijn (nieuwe Wmo en jeugdhulp). De opgave wordt door deze coöperatie uitgevoerd met een populatie gebonden budget. Binnen dat budget kan geschoven worden, zodat mensen en middelen daar ingezet kunnen worden waar dat het meest tot zijn recht komt. We blijven samenwerken binnen de regio, maar nemen niet deel aan de regionale inkoop. We realiseren ons dat het doorvoeren van de gewenste veranderingen en vernieuwingen tijd nodig hebben. We blijven sturen op de doelen die bereikt moeten worden door intensief gebruik te maken van de monitors en indicatoren, waarvan de ontwikkeling in 2015 is	We hebben Rondon Wijchen een subsidie voor 2018 verstrekt. We blijven met monitoring volgen wat de ontwikkelingen hiervan zijn. In de gesprekken met Rondon Wijchen bespreken we op inhoud en financieel de voortgang. We blijven daarnaast deelnemen aan de samenwerking in de regio, waarbij we wederzijds elkaars resultaten delen en daarvan leren. De raad is in juni geïnformeerd met een eerste monitor. Hierbij heeft Rondon Wijchen ook een inhoudelijk uitleg gegeven over de stand van zaken en de (verdere) ontwikkelingen 2018. Voor het innovatiefonds van € 500k beoordeelt het college elke aanvraag of deze aansluit bij de uitgangspunten. Aan het eind van het jaar beschrijven we de resultaten hiervan in de vorm

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	gestart, en de doorontwikkeling voortdurend plaatsvindt, ook in 2018. We streven er naar de uitvoering van de Wmo-nieuw en Jeugd bewerkstelligen binnen de toegekende Rijksmiddelen. Als doelstelling hebben we ons gesteld om dit aflopend naar 2021 te realiseren. Uitgaande van het handhaven van het hedendaagse kwaliteitsniveau betekent dit een zeer forse uitdaging. Conform de systematiek Wet Buig achten we het vanuit risicobeheersing noodzakelijk om de haalbaarheid van de ombuiging financieel te dempen. Om een ombuiging in gang te zetten, is het in eerste instantie noodzakelijk om initiatieven te ontwikkelen en te initiëren om de ombuiging te faciliteren. Daartoe hebben wij in het incidentele perspectief voor de jaarschijf 2018 € 500k opgenomen. Het te verwachten positieve effect van de te nemen maatregelen is verwerkt in de jaarschijven 2019-2021 van het structurele perspectief.	van een informatienota.
5.1.5 Hulp bij het huishouden	Wij bieden hulp bij het huishouden aan mensen die niet langer in staat zijn om zelfstandig hun huishouden te organiseren. Van rijkswege is er in 2015 een forse korting toegepast op het budget voor hulp bij het huishouden. Om de afname van het budget af te dekken is toen gekozen voor een geleidelijke afbouw van de met inzet van HHT-middelen (middelen vanuit het rijk om werkgelegenheid in de zorg te behouden). Deze lijn willen wij in 2018 voortzetten. De huidige raamovereenkomsten met de vier aanbieders van hulp bij het huishouden (Vérian, Actéon, Tzorg en LuciVer) zijn verlengd tot 1 juni 2018. Wij willen gebruik maken van de mogelijkheid om de raamovereenkomsten dan nog een keer met een jaar te verlengen tot 1 juni 2019. Een verlenging tegen de	De huidige raamovereenkomsten zijn per 1 juni 2018 verlengd met 1 jaar. Per 1 januari 2018 zijn de tarieven verhoogd om aanbieders van de hulp bij het huishouden een reële prijs te betalen. De invoering van nieuwe loonschalen per 1 april 2018 en de nieuwe cao per oktober 2018 zullen nogmaals leiden tot een tariefsverhoging. Hierover zijn wij in gesprek met de aanbieders. De HHT-regeling wordt voortgezet tot juni 2019. In 2018 zal een heroriëntatie plaatsvinden op de hulp bij het huishouden omdat de huidige raamovereenkomsten na juni 2019 niet meer verlengd kunnen worden. Na de zomer 2018 start een pilot Praktische begeleiding met

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	huidige tarieven zal niet mogelijk zijn. Wij willen de aanbieders van de hulp bij het huishouden een reële prijs betalen waarmee ze de kwaliteit en de continuïteit van de ondersteuning kunnen waarborgen. Vaststelling van reële tarieven voor hulp bij het huishouden zal naar verwachting leiden tot uitzetting van de uitgaven in 2018. Ook het algemeen verbindend verklaren van de Cao vvt 2016-2018 (vermoedelijk april 2018) zal een kosten opdrijvend effect hebben. In deze Cao wordt voor huishoudelijke hulpen ('eenvoudige schoonmaak HH1') een nieuwe hogere loonschaal geïntroduceerd die gevolgen zal hebben voor de integrale kostprijs van hulp bij het huishouden. In 2018 willen wij de HHT-regeling voortzetten. Dit is een algemene voorziening waarmee inwoners die ondersteuning nodig hebben zelf extra hulp bij het huishouden kunnen inkopen tegen betaling van een geringe bijdrage. Ook willen wij onderzoeken of een pilot thuisondersteuning haalbaar is waarbij naast het schoonmaken de burger ook praktische ondersteuning krijgt bij het opruimen, administreren en verdere ondersteuning in de huishouding. Ondersteuning waarbij een belangrijk uitgangspunt is dat er samenwerking gezocht wordt met (vrijwilligers) initiatieven in de wijk.	Actéon en Home Instead. Het gaat om de ontwikkeling van passende ondersteuning op de grens van huishoudelijke hulp en begeleiding. Naast het schoonmaken krijgt de burger ook praktische ondersteuning bij het opruimen, administreren en verdere ondersteuning in de huishouding.
5.2.1 WijWijchen: online dorpsplein en sociale kaart	WijWijchen is een online platform bedoeld om inwoners met elkaar in contact te brengen. Hiermee willen we de zelfredzaamheid van inwoners versterken. De samenleving organiseert al veel activiteiten zelf, maar inwoners weten deze niet altijd te vinden.	Eind maart is de WijchenWieWatWaar gelanceerd. Dit is de sociale kaart als onderdeel van WijWijchen. Hiermee wordt het informele aanbod wat verenigingen en inwoners zelf plaatsen gecombineerd met het georganiseerde welzijnsaanbod. Daarmee creëren we één platform waar inwoners kunnen vinden wat er in Wijchen beschikbaar en te doen is.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	Op WijWijchen lezen bezoekers verhalen van buurtbewoners, vinden hier initiatieven bij hen in de buurt, en kunnen hier hulpvragen plaatsen en/of beantwoorden. Ook zien zij welke activiteiten en organisaties te vinden zijn in hun buurt, maar ook elders in Wijchen. WijWijchen wordt gedragen en bijgehouden door een groep enthousiaste vrijwilligers (de zogenaamde buurtverbinders), met ondersteuning van MeerVoormekaar. WijWijchen maakt sinds de lancering een gestage groei door van het aantal bezoekers en berichten. In 2017 is de sociale kaart toegevoegd aan WijWijchen. De sociale kaart was voorheen afzonderlijk te vinden op de website van MeerVoormekaar. Door de sociale kaart te integreren in WijWijchen krijgen inwoners nog makkelijker inzicht in het totale aanbod van informele initiatieven (bijv. buurtkookclubs en wandelgroepen) én georganiseerde activiteiten (bijv. activiteiten van sportclubs en in dorpshuizen).	De naam is veranderd van 'sociale kaart' naar 'WieWatWaar' omdat we ontdekten dat de term sociale kaart alleen bij professionals bekend was. Inwoners kennen echter wel het boekje WieWatWaar, dus vandaar dat we aansluiten bij een voor inwoners bekende benaming.
5.3.1 Lokale toegangspoort	We blijven de huidige kennis en ervaring inzetten om de sociale wijkteams verder te ontwikkelen. Daarnaast wordt er nadrukkelijk ruimte gemaakt voor de ontwikkeling van collectief en preventief aanbod. In 2018 is er sprake van één integrale toegangspoort tot zorg en ondersteuning. Vraagwijzer, onderdeel zorg, is geïntegreerd in deze toegang. Hiervoor hebben we twee locaties: 't Mozaïek en Noorderlicht. Uiteraard is de brede lokale toegangspoort niet de enige toegang tot de zorg. De toegang tot bepaalde spoedeisende of	Voor de lokale toegangspoort ligt de nadruk in 2018 vooral op de samenwerking met Rndom Wijchen en het door ontwikkelen van preventief en collectief aanbod.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	specialistische zorg kan zoals dat nu ook het geval is eveneens via de huisarts, de jeugdarts en de medische specialist verlopen. Ons streven is om deze andere ingangen van de zorg goed aangesloten te krijgen op de lokale toegangspoort.	
5.4.1 Bevorderen publieke gezondheid	De acties die wij binnen het preventieve gezondheidsbeleid willen uitvoeren hebben betrekking op: - Het stimuleren van mensen bij het nemen van hun eigen verantwoordelijkheid waar het gaat om het voorkomen van gezondheidsproblemen en het zo gezond mogelijk blijven. Gezondheid zien we als het vermogen van mensen om zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven. We werken wijkgericht aan preventief gezondheidsbeleid, zoals in het project 'SameNoord: gezondheidsaanpak met gezinnen in Wijchen Noord'. We faciliteren waar nodig initiatieven uit de samenleving, zoals vanuit Wijchen Gezond. - Het bevorderen van samenwerking tussen de eerstelijnsgezondheidszorg en de openbare gezondheidszorg en het creëren van een structuur die meer samenhang en afstemming bij preventie realiseert tussen de verschillende aanbieders of andere betrokkenen, zoals de Sociale Wijkteams; - Monitoring, waarbij wij beschikken over een systeem van wijk-/gebiedsanalyses over gezondheid, het zo goed mogelijk in beeld brengen van de kosten van zorg en preventie, en	Het project SameNoord verloopt volgens plan. Betrokken gezinnen zijn enthousiast. Inwoners werken initiatieven uit. Dit project wordt bekostigd door NutsOHRA. GGD en MeerVoormekaar zijn trekkers van dit project. Samenwerking op preventie heeft volle aandacht van gezondheidsmakelaar GGD en lokale partijen zoals SWT. Naar aanleiding van de meest recente gezondheidsmonitor van de GGD heeft de gezondheidsmakelaar van de GGD samen met partners in het veld een verdiepingsslag uitgevoerd. Doel hiervan was om scherp te krijgen op welke gezondheidsthema's winst te behalen is. De resultaten nemen we mee in het traject om te komen tot een nieuwe nota lokaal gezondheidsbeleid.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	het inzicht krijgen in het resultaat van preventie in relatie tot de zorgkosten; Het borgen van goede zorg en ondersteuning, o.m. door het maken van afspraken met zorgverzekeraars.	
5.4.2 Preventie en de lokale toegangspoort	Met de Sociale Wijkteams denken wij vroegtijdig de behoefte aan maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp en jeugdzorg en preventief gezondheidsbeleid te kunnen vaststellen. De basis hiervoor is het wijknetwerk. Dit bestaat uit de huisarts en andere eerstelijnsgezondheidszorg, school, jeugdgezondheidszorg, vrijetijdsclubs, sportverenigingen, georganiseerd vrijwilligerswerk en WijWijchen. Het wijknetwerk is het voertuig voor de focus op de vitale samenleving. Hier worden enkelvoudige vragen beantwoord en organiseren mensen zelf, al dan niet met ondersteuning van professionals, activiteiten voor buurtbewoners of voor alle inwoners van Wijchen. In Wijchen zijn er verschillende bestaande, niet vastomlijnde wijknetwerken met een eigen dynamiek. Het wijknetwerk zorgt in relatie tot de ondersteuning- en zorgstructuur voor: - De signalering en, wanneer nodig, doorgeleiding naar het sociaal wijkteam; - De uitvoering van preventieve en ondersteuningstrajecten. Binnen de structuur van de lokale toegangspoort is preventie benoemd als een van de kernfuncties. We	We hebben een structureel overleg per kwartaal met de huisartsen. Daarnaast overleggen we tweewekelijks met Randon Wijchen en het sociaal wijkteam (IDT). Bij de doorontwikkeling in 2018 ligt de nadruk op de samenwerking met (wijk)verenigingen en wijknetwerken.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	gaan de preventiestructuur in Wijchen in 2018 verder versterken.	
5.4.3 Preventie en bewust wonen en valpreventie	De in 2014 gestarte bewustwordingscampagne "Bewust Wonen Wijchen" is nu een reguliere taak van de welzijnsinstelling. In combinatie met valpreventie willen wij zorgen dat mensen zelf actie ondernemen om hun huis in een vroegtijdig stadium zo veilig en comfortabel mogelijk te maken. Dit kan in de toekomst valpartijen en beroep op zorg voorkomen. De ernst van het probleem rond vallen bij ouderen blijkt landelijk uit het grote aantal doden, ziekenhuisopnamen, Spoedeisende hulpbehandelingen (SEH) en de hoge directe medische kosten. Valongevallen zijn de meest voorkomende oorzaak van letsel door een ongeval bij ouderen. Wij nemen binnen de campagne rond valpreventie een faciliterende rol in. Sinds 2015 is er extra aandacht voor het langer zelfstandig wonen met dementie. Het aantal mensen met dementie neemt fors toe. Bovendien blijft deze groep steeds vaker thuis wonen. Mantelzorgers (partner, kinderen) nemen het leeuwendeel van de zorg voor mensen met dementie op zich. Ook zij hebben passende ondersteuning nodig. MeerVoormekaar speelt hierbij een belangrijke rol.	We faciliteren de campagne rond valpreventie. In de kerngroep dementie worden verbindingen gelegd tussen de acties die diverse partijen ondernemen rond welzijn en zorg voor mensen met dementie in Wijchen. Dit geldt ook voor de kerngroep mantelzorg. Meer Voormekaar heeft hierbij de trekkersrol.
5.4.4 Preventie en jongeren	MeerVoormekaar voert voor ons het jongerenwerk uit. Het jongerenwerk richt zich op preventie, signalering, ambulant jongerenwerk en individuele begeleiding. Hiermee hebben ze een aansprekend en vernieuwend aanbod voor jongeren in de leeftijdsgroep van 10-23 jaar met specifieke aandacht	Dit alles blijft van toepassing gedurende het hele jaar 2018.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	voor de 11 tot 17 jarigen, die mogelijkwerijs door hun levensfase, eigen cultuur en gedrag het contact met de samenleving verliezen of dreigen te verliezen gecreëerd. De komende jaren staan in het teken van het verankeren van deze werkwijze en methodes en het blijven zorgen voor een goede aansluiting op het voorveld, de tweedelijnsvoorzieningen en het Sociale Wijkteam. Uiteindelijk moet deze inzet leiden tot een vermindering van aanspraken op zware en dure zorgtrajecten door jongeren en hun ouders. MeerVoormekaar maakt gebruik van de vindplaatsen waar jongeren bijeenkomen die niet of minder zelfredzaam zijn, dan wel het risico lopen tot deze groep te gaan behoren. Hiermee willen ze jongeren versterken in hun kracht zodat ze zo zelfstandig mogelijk op kunnen groeien en waarbij ze, indien nodig, een beroep kunnen doen op het welzijnswerk. Dit vraagt om een voortdurende investering zodat deze jongeren en groepen goed in beeld blijven en aangehaakt blijven. Ook deze inzet is gericht op het voorkomen van dure en zware vormen van ondersteuning en zorg. Het vroegtijdig signaleren voorkomt mogelijke uitval. Tevens is van belang een goede afstemming met de overige partners te hebben (Sociale Wijkteam, Politie). Met deze aanpak beoogt MeerVoormekaar overlast te voorkomen of te verminderen. MeerVoormekaar biedt preventief opvoedondersteuning. Deze opvoed-EHBO is laagdrempelig en vrij toegankelijk beschikbaar en bedoeld om snel in te kunnen zetten om lichte problematieken op te lossen en zwaardere	

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	problematieken te voorkomen. Daarnaast hebben zij collectief aanbod dat ze aanbieden via het primair en voortgezet onderwijs. Hierbij valt te denken aan social media training, drugs en alcohol gebruik onder jongeren en omgang met pubers.	
5.4.5 Preventie en eenzaamheid	Doordat mensen steeds langer zelfstandig thuis blijven wonen, neemt de kans toe dat mensen zich eenzaam voelen. Iedereen kan zich eenzaam voelen, los van opleiding, leeftijd, achtergrond of status. Ongeveer 10% van de Nederlanders is ernstig eenzaam en voelt dat het een dagelijkse last is. Een last dat leidt tot terugtrekken uit het sociale leven, tot gezondheidsklachten, een groter beroep op zorg en uiteindelijk tot een groot overlijdensrisico. Voor het signaleren van eenzaamheid heeft MeerVoormekaar een meldpunt ingericht van waaruit extra interventies worden ingezet. In 2018 werken we aan de thema's die medio 2017 zijn geformuleerd tijdens bijeenkomsten met inwoners en organisaties rond het thema eenzaamheid. MeerVoormekaar heeft hierin een belangrijke rol.	In de kerngroep eenzaamheid worden verbindingen gelegd tussen de acties die diverse partijen ondernemen rond eenzaamheid. Het gaat hierbij om eenzaamheid in alle leeftijden (niet alleen ouderen). De vroeg signalering is hierbij belangrijk aandachtspunt. Partijen hebben samen een signaleringskaart ontwikkeld. Meer Voormekaar heeft hierbij de trekkersrol. Vanaf dit voorjaar zijn er Welzijnsbezoeken bij alle 70+ers in de gemeente Wijchen. Er is gestart in de kernen Bergharen, Hernen en Leur en daarna worden bezoeken gehouden in Wijchen noord.
5.5.1 Snel internet in het buitengebied	Medio 2015 heeft de gemeenteraad ingestemd met een proef voor supersnel draadloos internet in het buitengebied. Begin 2016 is het project van start gegaan. Voor dit proef of concept project verstrekt de gemeente de Stichting Glasvezel Wijchen een bedrag van € 100.000,-. Europa heeft aan de stichting ook subsidie van € 40.000 toegekend. Het ZLTO heeft aangegeven geen subsidie te verstrekken. De pilot beslaat een periode van 2 jaar. In deze periode sluit de stichting ca. 30 particulieren en 20 bedrijven in het buitengebied en op de bedrijventerreinen aan op een draadloos netwerk. Het doel is dat bij een succesvolle proef een marktpartij de installatie overneemt en	Na twee jaar is de proefperiode van het project snel internet in de buitengebieden voorbij. In een evaluatie stelt de stichting glasvezel wijchen vast dat de eindgebruikers over het algemeen tevreden zijn maar dat formeel het project niet succesvol genoemd mag worden. Twee van de drie in de overeenkomst gestelde kwaliteitscriteria (snelheid en vertraging) zijn niet gehaald. Vanuit haar verantwoordelijkheid naar de gebruikers zet de stichting Glasvezel Wijchen het project desondanks toch door.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	verder uitbreidt. De proef is geslaagd als: a. Aan de aangesloten deelnemers een gemiddelde symmetrische snelheid van 200 Mbps (minimaal 75 Mbps en maximaal 250 Mbps) geleverd kan worden en; b. Gedurende de looptijd van het project de aangeboden diensten via de draadloze verbindingen of de achterliggende internetverbindingen 98% van de tijd (24 uur/365 dagen / minimum 97% en maximum 99,99%) beschikbaar zijn en; c. De vertraging van datacommunicatie-verbindingen gemiddeld 8 ms is (maximum 15 ms en minimum 1 ms) Medio 2017 had de stichting 65 aanmeldingen voor aansluitingen. Daarvan waren er 33 gerealiseerd. De aansluitingen in Bergharen en Niftrik zijn aangesloten. Met de dimensionering van de aansluitingen in Batenburg, Alverna en Leur is men nu bezig. In eerste instantie is het merendeel van de bedrijven aangesloten. De particulieren zijn nu aan de beurt. In 2016 heeft het projectbureau regio Rivierenland bij Europa het verzoek ingediend om zelf te mogen investeren in de uitrol van een glasvezelnetwerk in hun buitengebied. Onlangs hebben zij hiervoor groen licht ontvangen. Dit betekent dat men nu kan starten met de voorbereidingen voor de realisatie, waaronder middelen genereren, aanbestedingen voorbereiden en afnemers benaderen. In aansluiting op dit initiatief hebben de gemeenten	De afgesproken lening aan het project is volledig aan de stichting glasvezel Wijchen uitgekeerd met een uitgestelde terugbetalingstermijn vanaf 31 december 2019. Vanuit Brussel hebben de gemeentes in de regio rivierenland toestemming gekregen om zelf een glasvezelnetwerk in hun buitengebied aan te leggen. Dit heeft als vliegwheel er in geresulteerd dat diverse marktpartijen nu toch belangstelling tonen voor het aanleggen van een netwerk in de buitengebieden van de gemeentes in de regio Arnhem-Nijmegen. Maar daartoe willen zij dan wel een convenant met de gemeentes afsluiten voor gunstige voorwaarden ten aanzien van leges, graafdieptes enz. Binnen de regio is door de portefeuillehouders in het economic board afgesproken dat we gezamenlijk in beeld brengen welke partij voor de gemeentes de meest gunstig voorstel doet. Daartoe is nu een uitvraag gedaan. De resultaten van de uitvraag worden in oktober door het pfo economie besproken.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	Wijchen en Overbetuwe het initiatief genomen om te onderzoeken of we voor de regio Arnhem-Nijmegen ook kunnen komen tot een dergelijke organisatie. Verkennde gesprekken hebben er toe geleid dat de regiogemeenten daar in het najaar van 2017 een voorstel hebben voorgelegd. Voortgang in deze is afhankelijk van de uitslag.	

Programma 6 Mobiliteit en Infrastructuur

1 Financieel overzicht

Nr	Product	Jaar budget	JEV Huidig	Jaar saldo	Afwijking in %
2.1	Verkeer en vervoer	5.321	5.336	-15	0%
2.2	Parkeren	180	180	0	0%
2.5	Openbaar vervoer	12	11	1	9%
7.2	Riolering	878	872	6	1%
		6.391	6.399	-8	

2 Toelichting jaareindeverwachting (x €1.000)

Nr	Beschrijving afwijking	Voordeel Mutatie		Nadeel Mutatie	
		S	I	S	I
2.1	We verwachten meer schade aan de openbare verlichting dan in de begroting voorzien is.			7	
2.1	De stabiliteitsmetingen van 2017 zijn in 2018 uitgevoerd daarom dubbele kosten. Vorig jaar is dit bedrag vrijgefallen.				17
2.1	Overige kleine afwijkingen 2.1.		9		
7.2	Uit de rapportage van Munitax blijkt een hogere opbrengst rioolheffing. Deze wordt gestort in de egalisatievoorziening tbv toekomstige riooltarieven.		46		46
7.2	Kosten coördinator Samenwerking afvalwaterketen WRN vallen lager uit.		6		
	Overig.		1		

3 **Beleidsvelden**

De nummering van de speerpunten corresponderen met de programmabegroting 2018.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE								
6.1.1 Realisatie project stationsomgeving en Stadsregiorail	De verbetering van de Stationsomgeving is nodig vanwege de komst van de StadsregioRail met een hoger treinfrequentie naar Nijmegen en Arnhem. Dit zorgt voor meer treinreizigers. De herinrichting van de stationsomgeving omvat het stationsplein, de parkeergarage voor auto's en fietsen, de openbare ruimte aan de noordzijde en de kwalitatieve verbinding tussen het station en centrum. De afronding van de herinrichting van het stationsplein vindt plaats in 2018. Door de komst van StadsregioRail rijdt sinds december 2016 gedurende de hele dag 4x per uur naar Nijmegen en Arnhem.	De herinrichting van de stationsomgeving en de bouw van de parkeergarage is gereed. De komende maanden wordt het laatste opleverpunt afgehandeld; het coaten van het bovendeck van de parkeergarage. Het project wordt in 2018 financieel afgesloten.								
6.1.2 Besluitvorming onderzoek spoorse doorsnijding	In de raadsvergadering van april 2016 heeft de raad het onderzoek gepresenteerd naar nut en noodzaak van een ongelijkvloerse doorsnijding van het spoor. De conclusie is dat noodzaak niet is aangetoond, waardoor o.a. ProRail hiervoor geen cofinanciering beschikbaar stelt. Wel blijft de wens tot een ongelijkvloerse doorsnijding van het spoor bestaan. Mogelijk dat in de toekomst, wanneer een verdubbeling van het spoor bij de Edithbrug concreet is, ProRail wel cofinanciering beschikbaar stelt, waarmee de ondertunneling haalbaar kan blijken.	Er zijn nog geen ontwikkelingen te melden.								
	<table><tr><th>Indicator</th><th>Werkelijk 2016</th><th>Verwacht 2018</th><th>JEV 2018</th></tr><tr><td>6.1.1 Verhoging treinintensiteiten van/naar Nijmegen</td><td>4x per uur in brede spits van/naar Nijmegen</td><td>4x per uur in van/naar Nijmegen</td><td>4x per uur in van/naar Nijmegen</td></tr></table>		Indicator	Werkelijk 2016	Verwacht 2018	JEV 2018	6.1.1 Verhoging treinintensiteiten van/naar Nijmegen	4x per uur in brede spits van/naar Nijmegen	4x per uur in van/naar Nijmegen	4x per uur in van/naar Nijmegen
Indicator	Werkelijk 2016	Verwacht 2018	JEV 2018							
6.1.1 Verhoging treinintensiteiten van/naar Nijmegen	4x per uur in brede spits van/naar Nijmegen	4x per uur in van/naar Nijmegen	4x per uur in van/naar Nijmegen							
6.3.1 Parkeren in het	In het centrum van Wijchen blijven we parkeren nauw in ogenschouw houden, gezien de ontwikkelingen in de	Vanwege ontwikkeling in het Centrum (tussen Kasteel en Wijchens Meer) hebben we een nieuw parkeeronderzoek								

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE								
centrum continueren	Oostflank en bij het station.	uitgevoerd. De resultaten geven geen directe aanleiding tot maatregelen maar gebruiken we in onderbouwing voor keuzes rondom dit project en om vinger aan de pols te houden van de parkeerdruk in het centrum.								
6.3.2 Parkeren (en opladen) van elektrische auto's	In de EnergieAgenda van het kabinet is aangekondigd dat in 2035 geen auto's meer worden verkocht die rijden op fossiele brandstof. Ook Frankrijk, Groot Brittannië en Noorwegen hebben soortgelijke ambities. De autofabrikanten spelen hierop in, er komen steeds meer (betaalbare) elektrische auto's met steeds grotere actieradius op de markt. Kortom, de toekomst is elektrisch. De gemeente Wijchen faciliteert sinds een paar jaren het elektrisch rijden en heeft inmiddels 17 laadpalen gerealiseerd. Het aantal transacties neemt jaarlijks toe. Elektrische rijders uit Wijchen kunnen een verzoek indienen voor een nieuwe laadpaal bij Allego. Als zij de aanvraag (ofwel een nieuwe locatie)na toetsing goedkeuren, wordt de elektrische laadpaal (gratis) gerealiseerd op deze locatie (tenzij de gemeente geen toestemming verleend voor deze locatie). Tijdens de aanpassing van het gemeentelijk verkeer & vervoersplan wordt het beleid ten aanzien van elektrisch rijden geactualiseerd.	Er is nog steeds een stijgende lijn zichtbaar ten aanzien van nieuwe oplaadpunten voor elektrische auto's.								
	<table><tr><th>Indicator</th><th>Werkelijk 2016</th><th>Verwacht 2018</th><th>JEV 2018</th></tr><tr><td>6.3.2 Aantal transacties op de aanwezige laadpalen</td><td>1.847</td><td>2.600</td><td>2.600</td></tr></table>		Indicator	Werkelijk 2016	Verwacht 2018	JEV 2018	6.3.2 Aantal transacties op de aanwezige laadpalen	1.847	2.600	2.600
Indicator	Werkelijk 2016	Verwacht 2018	JEV 2018							
6.3.2 Aantal transacties op de aanwezige laadpalen	1.847	2.600	2.600							
6.4.1 Kleinschalige maatregelen	De Samenwerkingsstichting Kans & Kleur vervult een coördinatierol met het bepalen bij welke school/scholen we dit project uitvoeren. De directie van de betreffende school	Uitvraag aan Stichting Kans en Kleur is gedaan. Op dit moment is duidelijk dat we bij de Viersprong maatregelen realiseren. Dat was de school van 2017. Andere scholen nog niet kenbaar.								

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
basisscholen	en / of de schoolouders stellen in overleg de gewenste maatregelen voor. Afhankelijk van de kosten van de gewenste maatregel, kunnen we binnen het beschikbare budget bij één of twee scholen de maatregelen realiseren. Daarnaast is Bureau Ubachs Full Contact benaderd om gedragsverandering bij de ouders te realiseren. Het doel is om de ouders niet altijd te laten kiezen om de kinderen met de auto te halen en te brengen, maar om dit met de fiets of lopend te doen. Het project zal in 2018 uitgerold worden op alle Wijchense basisscholen. De voorbereidende kosten van dit project, dekken we uit het budget van 100.000 euro dat is vrijgesteld voor Kerkeveld. Het budget voor 2018 en later, vragen we aan via de kaderbrief.	
6.4.2 Maatregelen verkeersveiligheid	Twee keer per jaar wordt een overzicht van verkeersonveilige locaties opgesteld. Over de verkeerskundige aanpassingen volgt een integrale afweging. De besteding van het budget van 2018 wordt in de afweging in het voor- en najaar bepaald.	De eerste afweging heeft plaatsgevonden en geleid tot: 1. De voetgangers- en fietsoversteek Randweg Noord ter hoogte van de Kraaijenberg 70® straat te verbeteren. 2. Vijf fietspadpalen beter zichtbaar te maken. 3. Bewoners op 3 locaties het voorstel te doen om een aanwezige groenstrook te gebruiken om er extra parkeerplaatsen te realiseren. 4. Het verzoek om infrastructurele maatregelen te nemen in de wijk Diepvoorde af te wijzen. 5. Het verzoek om infrastructurele maatregelen te nemen in de Gomarius Messtraat af te wijzen. 6. De kosten van de beslispunten 1 t/m 3, deze zijn geraamd op € 30.000,-, te dekken uit het verkeersmaatregelen budget IBOR 2018.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE										
	<table><tr><th>Indicator</th><th>Werkelijk 2016</th><th>Verwacht 2018</th><th>JEV 2018</th></tr><tr><td>6.4.1 Maatregelen bij scholen uitvoeren, waarbij het budget leidend is (minimaal 1 school per jaar; praktijk leert dat 2 scholen haalbaar is)</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td></tr></table>	Indicator	Werkelijk 2016	Verwacht 2018	JEV 2018	6.4.1 Maatregelen bij scholen uitvoeren, waarbij het budget leidend is (minimaal 1 school per jaar; praktijk leert dat 2 scholen haalbaar is)	1	1	1			
Indicator	Werkelijk 2016	Verwacht 2018	JEV 2018									
6.4.1 Maatregelen bij scholen uitvoeren, waarbij het budget leidend is (minimaal 1 school per jaar; praktijk leert dat 2 scholen haalbaar is)	1	1	1									
6.5.1 Wegen	Met de beschikbare middelen wordt het groot onderhoud aan wegen jaarlijks aanbesteed. Het groot onderhoud aan de asfaltwegen wordt in één bestek aanbesteed. Voor de kleinschalige onderhoudswerkzaamheden is in 2015 een raamcontract afgesloten. Met het IBor is tevens afgesproken jaarlijks € 40.000 te reserveren voor diverse verkeerskundige aanpassingen. Daarnaast is met het oog op de hoge onderhoudskosten besloten om het aantal wegen met stil asfalt niet meer uit te breiden dan momenteel het geval is. Langs een groot aantal wegen in het buitengebied zijn de bermen zeer slecht. Afgesproken is dat het verbeteren van deze bermen en de financiële consequenties bij het nieuw op te stellen IBor betrokken worden.	De voorbereidingen voor het asfaltbestek 2018 zijn in gang gezet. In 2018 worden voornamelijk de wegen Bijsterhuizen (20 en 21 straat) aangepakt. In 2017 zijn de bermen van de Bergharensestraat en Oude schaarsestraat verbeterd. In 2018 pakken we de bermen van de Schaarsestraat, Neerveld en de Gordenaars aan. Na afronding van het groot onderhoud aan de PeGe woningen in Achterloo door Talis wordt de 15e straat Homberg aangepakt.										
6.5.2 Openbare verlichting	Het onderhoud van de openbare verlichting is in 2017 opnieuw aanbesteed, dit nieuwe contract is juli 2017 ingegaan en heeft een looptijd van 2 jaar met de mogelijkheid van een jaarlijkse verlenging tot uiterlijk eind juni 2021. In 2017 worden conform het IBor OVL 2018- 2022 oude masten en armaturen vervangen. Het definitieve aantal masten wordt mede bepaald door de bevindingen van de uit te voeren stabiliteitsmetingen op masten ouder dan 40 jaar.	In het eerste kwartaal van 2018 zijn 250 paaltop armaturen in Aalsburg en Blauwe Hof vervangen. De resultaten van de stabiliteitsmetingen zijn bekend. De verlichting langs het fietspad de Tandem is omgezet door Led slimme verlichting.										
6.5.3 Groen	Met het oog op de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de gemeente is met IBor afgesproken om voor het handmatige groenonderhoud en het verwijderen van	In het groeiseizoen ligt de focus in het groenonderhoud voornamelijk op het onkruid vrijhouden van de plantsoenen. Dit doen we samen met ca. 50 sw-ers en 7 personen vanuit de										

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	zwerfvuil meer medewerkers van het Werkbedrijf in te zetten. Er is voor een detachingsmodel gekozen waarbij ca. 60 medewerkers van het werkbedrijf bij de gemeente gedetacheerd worden. Hierbij verzorgt wijkbeheer de vakinhoudelijke aansturing en begeleiding van de Werkbedrijf-medewerkers. Een aantal medewerkers kan/mag 's winters niet buitenwerken. Zij worden in deze periode gestationeerd op het gemeentehuis en de werf. In 2016 is een nieuwe overeenkomst afgesloten voor de periode 2016 t/m 2020. Het machinale groenonderhoud is in 2016 opnieuw aanbesteed t/m 2018. Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in de openbare ruimte is verboden. Met de aannemer zijn afspraken gemaakt voor een alternatieve bestrijdingsmethode. De kosten hiervan zijn beduidend hoger dan voorheen. In het nieuwe IBor-plan zijn deze kosten nu structureel afgedekt.	participatiewet. Ook is er een pilotproject geweest met 15 statushouders en kandidaten uit het doelgroepenregister. Zij hebben ons in juli en augustus geholpen met het schoonhouden van de plantsoenen. Hoewel niet alle medewerkers het traject volgemaakt hebben stellen we vast dat het toch succesvol is verlopen. Zoals we allen weten was de zomer van 2018 extreem droog en warm. Onze bomen en heesters hadden daar fors onder te lijden. Metname de jonge aanplant van de afgelopen jaren. Ondanks dat er veel water gegeven is stellen we vast dat veel groen het niet gered heeft. Het is nu nog te vroeg om daar een definitief prijskaartje aan te hangen dat vindt plaats in het najaar. De monumentale vleugelnoot in de Watersnipstraat heeft met ingroeierende wortels veel schade aan de riolering en eigendommen van omwonenden veroorzaakt. Zodanig zelfs dat we ons genoodzaakt zagen voor de boom een kapvergunning aan te vragen. De kosten verbonden aan deze werkzaamheden zijn fors (mede door een asbestsanering) en niet te verhalen. In het voorjaar van 2018 zijn op diverse locaties renovatieprojectjes van plantsoen uitgevoerd. opgepakt.
6.5.4 Kunstwerken	Ook het onderhoud aan kunstwerken wordt planmatig aangepakt. Hiervoor is in 2012 een beheerplan opgesteld. Volgens dit plan zijn in 2017 aan een groot aantal bruggen en duikers diverse kleinschalige herstelwerkzaamheden uitgevoerd. Hierbij gaat het onder andere om schilder- en schoonmaakwerkzaamheden, het reinigen van duikers, betonreparaties en het vervangen van aangetaste dekdelen van houten bruggen. Bij het opstellen van het beheerplan in 2012 is voor de afschrijving van de betonnen bruggen en duikers een afschrijftermijn van 80 jaar aangehouden. Abusievelijk is toen niet in beeld gebracht dat van deze objecten de restlevensduur nog ca. 40 jaar is. In het nieuwe	Voor 2018 staat er geen grootschalig onderhoud gepland aan de kunstwerken. Het regulier dagelijks onderhoud zoals het schilderen van brugleuningen en reinigen van duikers wordt conform planning uitgevoerd.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	IBor plan 2018 -2022 is dit gecorrigeerd.	
6.5.5 Baggeren	In 2014 is het baggerplan "watergangen gemeente Wijchen 2014-2023" opgesteld. Wijchen beheert ruim 20 kilometer aan B- en C-watergangen en diverse waterpartijen waaronder de kasteelgracht. Voor al deze waterpartijen is een baggerplan opgesteld. Het baggerplan geldt voor de periode 2014-2023 met een doorkijk tot 2044. Het baggerplan geeft inzicht in twee zaken: 1. Huidige situatie van de waterbodems. 2. Aanpak voor de toekomst. In 2018 worden in het kader van dit plan enkele watergangen in het buitengebied gebaggerd.	In 2018 zijn de bosvijver en een aantal c watergangen in het buitengebied gebaggerd alsook het helofytenfilter in Alverna. Werkzaamheden zijn afgerond.
6.5.6 Riolering	In 2017 is het nieuwe verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) voor de periode 2018 t/m 2022 opgesteld. Het vGRP is een beleidsplan waarin is aangegeven op welke wijze de gemeente invulling geeft aan haar wettelijke taken op het gebied van afvalwater, hemelwater en grondwater en hoe zij dit bekostigt. Het nieuwe vGRP is samen met de gemeenten Beuningen, Druten, Heumen en West Maas & Waal opgesteld. Doel van de samenwerking was door middel van harmonisering van beleid te komen tot minder kostenstijging, meer kwaliteit en minder kwetsbaarheid in de (afval)waterketen. Deze harmonisering betekent nadrukkelijk niet dat de deelnemende gemeenten hun bevoegdheden hebben verloren. Integendeel, iedere gemeente is verantwoordelijk gebleven voor het eigen beleid en heeft het nieuwe vGRP afzonderlijk vastgesteld. Het nieuwe vGRP bevat een gemeenschappelijk deel (op hoofdlijnen geharmoniseerd	In 2018 reinigen we de riolen in de Huurlingsedam en op industrieterrein Bijsterhuizen. Aanbesteding is afgerond, werkzaamheden worden in het najaar uitgevoerd. De voorbereidingen voor het vervangen van de riolering van de 1e fase Uilenboom (Ringlaan, Akkerwindestraat, Klaproosstraat, Margrietstraat, Walstrostraat) zijn onlangs opgepakt. De voorbereidingen voor het vervangen van de riolering in Batenburg (Kerkstraat, Kruisstraat en Stadswal) en in Hernen (Batavierenweg, Loffertweg, Eikweg en Bloemlustweg) zijn in 2017 reeds opgestart en worden de komende maanden aanbesteed.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	beleid) en een individueel deel (specifieke uitwerking van beleid naar maatregelen). Aan de basis van het nieuwe vGRP staat het nieuwe Rioolbeheerplan (RBP) voor de periode 2018 t/m 2022. Het RBP is een operationeel plan dat inzicht geeft in de omvang van het te beheren (verbrede) rioleringsareaal en de maatregelen voor de (duurzame) instandhouding hiervan. Het nieuwe BRP dient mede als input voor de financiële onderbouwing van het nieuwe vGRP. Daarin is aangegeven dat de storting niet volstaat voor de theoretische vervangingen (op basis van jaar van aanleg) in de komende 10 jaar. Op basis van het jaar van aanleg verwachten we de komende 10 jaar forse vervangingsinvesteringen. Om deze investeringen te kunnen dragen is afgesproken dat er in 2018 en 2019 jaarlijks € 2 mln. van uit de algemene reserve wordt toegevoegd aan de voorziening riolering. Tevens is een stijging van de rioolheffing van 1% jaarlijks voorzien.	
6.5.7 Wijkbeheer	Het in stand houden van de openbare ruimte, een snelle afhandeling van klachten, het oplossen en voorkomen van gevaarlijke situaties en het zorgdragen voor een schone en goede kwaliteit van de openbare ruimte, zijn enkele van de taken waar onze wijkmedewerkers zich mee bezighouden. Gebleken is dat het publiek veel belang hecht aan een goede uitvoering van deze zaken. Aan de hand van promotie wijkbeheer, opstellen van wijkactieplannen en trainingen proberen we binnen de beleidskaders in te spelen op wensen en verwachtingen van onze inwoners. Periodiek vragen wij onze bewoners naar hun mening over wijkbeheer. Dit gebeurt aan de hand van een klanttevredenheidsonderzoek. In het najaar van 2017 is er een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Met de resultaten van dit onderzoek worden in 2018 nieuwe plannen ontwikkeld ter ondersteuning, promotie en verbetering van	Samen met de gedetacheerde sw medewerkers wordt door wijkbeheer het dagelijkse kleinschalige onderhoud van de openbare ruimte verzorgd. In maart is weer een start gemaakt met de jaarlijkse klusmaanden. Via de wegwijs attenderen we bewoners op de klusmaand in hun wijk en roepen hen op actief melding te doen van situaties in de buitenruimte die niet voldoen. Tot op heden hebben we ca. 4.900 meldingen over de openbare ruimte ontvangen. Met 1.700 meldingen komen de meeste meldingen uit Wijchen Noord. In Wijchen Zuid en het Centrum zijn er resp. 1.300 en 1.000 meldingen gedaan. De overige komen uit het buitengebied en de dorpen. Een uitsplitsing per beheerdisipline laat zien dat met ca. 1.200 st. we de meeste meldingen ontvangen over afval/reiniging en plantsoenen/bomen. Over de openbare verlichting en wegen hebben we van elk ca. 600 meldingen ontvangen.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	het wijkbeheer. We doen het goed maar willen beter! De aandacht is niet alleen extern gericht, ook intern is het noodzakelijk dat onze wijkmedewerkers over voldoende kennis en vaardigheden beschikken om hun taken uit te voeren. Hiervoor worden de nodige opleiding- en trainingsactiviteiten gevolgd.	Vergeleken met voorgaande jaren zien we een stijging van het aantal meldingen. Naar verwachting ontvangen we dit jaar ca. 1.500 meldingen meer dan in voorgaande jaren. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door de wijziging van de afvalinzameling+ de zomerinzameling gft en de extreem droge zomer.

Indicator	Werkelijk 2016	Verwacht 2018	JEV 2018
6.5.6 Klanttevredenheidsonderzoek	7,0	7,0	7.0
6.5.6 Aantal klachten	4.740	4700	550
6.5.6 Aantal burgerparticipatiecontracten	187	200	200
6.5.6 Afhandeling meldingen buiten normtijd.	27%	18%	25%
6.5.6 Aantal ontevreden melder.	3%	3%	3%

Programma 7A Politiek

1 Beleidsvelden

De nummering van de speerpunten corresponderen met de programmabegroting 2016.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
7A.1.1 Adviesvraag inwonergegerichte begroting	Er zijn andere gemeenten die ervaring hebben opgedaan met de zogenaamde 'burgerbegroting'. De raad wil leren van deze ervaringen. De raad laat zich adviseren door de Auditcommissie en de werkgroep Burgerparticipatie. De werkgroep Burgerparticipatie kan zich m.n. richten op een advies aan de raad hoe inwoners betrokken kunnen worden bij het meer "inwonergegericht" maken van de programmabegroting. Door diverse redenen is dit project niet van de grond gekomen. Het is aan de nieuwe raad, die na de gemeenteraadsverkiezingen op 21 maart 2018 geïnstalleerd wordt, om te besluiten of hij dit project op wil pakken.	De prioriteit ligt in eerste instantie bij de harmonisatie van de planning en control cyclus in het kader van de ambtelijke fusie Druten en Wijchen. Wel wordt de begroting 2019 vernieuwd qua inhoud en lay-out.
7A.2.1 Werkgroep evaluatie vergaderen	Op basis van een raadsbesluit (30 juni 2016, 16 GR 026) heeft de raad besloten om van augustus 2016 tot augustus 2017 een pilot "Anders vergaderen" uit te voeren. De raad heeft op 13 juli 2017 besloten om de pilot te verlengen. De raad evalueert voor 1 maart 2018 de pilot. De evaluatie levert een advies op aan de nieuwe gemeenteraad die geïnstalleerd wordt na de gemeenteraadsverkiezingen van 2018.	De evaluatie vindt plaats voor 1 januari 2019.

Programma 7B Bestuur

1 Financieel overzicht

Nr	Product	Jaar budget	JEV Huidig	Jaar saldo	Afwijking in %
0.1	Bestuur	2.087	2.100	-13	-1%
0.2	Burgerzaken	-318	-387	69	-22%
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-250	-326	75	-30%
		1.518	1.387	131	

2 Toelichting jaareindeverwachting (x €1.000)

Nr	Beschrijving afwijking	Voordeel Mutatie		Nadeel Mutatie	
		S	I	S	I
0.1	Inzet van Public support op het secretariaat. Planning van de kosten bedragen 20 uren per week x 52 weken x € 47 = € 48.880. Dekking van deze kosten komt uit de budgetoverheveling m.b.t. de rekenkamercommissie.				49
0.1	Kosten bijeenkomsten en vergaderingen van de raad zijn structureel hoger dan geraamd mede door de gewijzigde raadsyclus.			8	
0.1	De overgehevelde kosten voor rekenkameronderzoek worden voor een groot deel ingezet voor de dekking van de personele inzet van de griffie. (zie boven).		58		
0.1	Voor ondersteunende activiteiten voor de raad is € 15k beschikbaar, verwacht wordt dat met € 10k kan worden volstaan.		5		
0.1	De kosten van voorlichting komen hoger uit door o.a. de promotiefilmpjes bij de raadsverkiezingen.				15
0.1	De raadsactiviteiten vallen hoger uit door incidentele kosten voor het Kieskompas en voor de boardbusters. Deze kosten zijn in 2018 incidenteel op het budget van de griffie verantwoord.				28
0.1	Op het budget voor opleiding/congressen voor de raad zijn nog geen uitgaven gedaan, het budget kan verlaagd worden van € 30k naar € 15k.		15		
0.1	Voordeel op overige kosten representatie en millennium gemeente.		11		
0.1	Bijdrage Euregio ligt op het niveau van 2017 en is daarmee licht lager dan begroot.	3			
0.2	We zijn de achterliggende jaren in toenemende mate geconfronteerd met kosten voor lijkbezorging van overledenen zonder eigen middelen en/of zonder nabestaanden. Dit lijkt een structureel karakter te krijgen.			8	
0.2	De leges voor naturalisatie zijn nu al hoger dan totaal begroot in 2018.		6		
0.2	Voor de rijbewijzen is onlangs een meerjarige nieuwe begroting gemaakt waaruit blijkt dat de opbrengsten flink hoger uitvallen dan begroot.		67		

Nr	Beschrijving afwijking	Voordeel Mutatie		Nadeel Mutatie	
		S	I	S	I
0.2	Voor burgerzaken is een post overige kosten opgenomen waar naar verwachting geen gebruik van hoeft te worden gemaakt.		4		
0.3	Incidentele kosten wegens verkoop panden.				17
0.3	Lagere exploitatie inkomsten vastgoed vanwege de verkoop van panden en herziene contracten.			15	
0.3	Hogere gemeentelijke belastingen en waterschapslasten vastgoed.			28	
0.3	Onvoorziene onderhoudskosten woningen.				5
0.3	Extra inkomsten uit verkoop inclusief verkoop grond Havenweg.		150		
0.3	Extra kosten juridisch advies Hekkelman i.h.k.v. verjaringen + terugname grond en kosten taxaties i.v.m. verkoop.				25
0.3	Omzetting ingebruikgevingen in verhuur groenstroken loopt goed		15		
	Overig				5

3 **Beleidsvelden**

De nummering van de speerpunten corresponderen met de programmabegroting 2018.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
7B.1.1 'Anders denken - samen doen'	Samen met inwoners(groepen) en andere ketenpartners zoeken we naar nieuwe verhoudingen die passen bij de koers die in het coalitieakkoord 2014-2018 is vastgesteld. Cruciaal hierbij is de grondgedachte dat we in Wijchen samen een goede leefomgeving maken. Het benutten en verbinden van de kracht van de samenleving, de kracht van de organisatie en de kracht van de professionals staan voor de gemeente Wijchen centraal bij het uitvoeren van de taken. Wij zoeken naar mogelijkheden om in regionaal verband aan te sluiten bij en samen te werken met collega-gemeenten. Maar we houden de eigenheid van Wijchen daarbij scherp in het oog. We zoeken naar relaties en verbindingen met externen om vraagstukken te delen en te verdiepen. We 'belonen' vaker creatieve initiatieven van inwoners(groepen) als wij gevraagd	In dit kader werken we samen met o.a. het burgerinitiatief Versterken sociale structuur Hernen/Leur Bergharen. Uit onderzoek is gebleken dat er voor deze dorpen drie speerpunten zijn waaraan men als eerste aandacht wil geven. Dit zijn Sport en bewegen, Onderwijs en Positieve gezondheid. Er is een stuurgroep met daarin de twee LBG-en en de gemeente en er zijn 3 projectgroepen met inwoners en professionals aan de slag om helder te krijgen wat de behoefte precies is. In dit project zijn we op zoek naar nieuwe vormen van samenwerken op basis van o.a. het procesmanagement.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	worden om mee te denken en/of ruimte te bieden.	
7B.1.2 Legitimiteit	In besluiten, processen en procedures voldoen we aan de wettelijke voorschriften en de eisen van legitimiteit en integriteit. We optimaliseren de kansen en minimaliseren de risico's door zorgvuldige afwegingen. In de risicoparagraaf van deze begroting gaan we verder op de (juridische) risico's in. In een werkgroep van de raden van Druten en Wijchen hebben we nieuwe prestatie-indicatoren geformuleerd. Deze hangen samen met de doelstellingen van de werkorganisatie Druten-Wijchen, te weten: kwaliteit, (bestuurs)kracht, kosten, kwetsbaarheid en kansen voor medewerkers. De werkgroep wil zich vanuit zijn controlerende rol in de raad vooral richten op het verbeteren van de kwaliteit en bestuurskracht.	Realisatie van het coalitieakkoord 2014-2018 is afgerond volgens plan. De ambtelijke fusie met Druten is per 01-01-2018 formeel een feit. Per 1 mei 2018 zijn de medewerkers ook daadwerkelijk gestart in de beoogde teams. De komende periode zal de gewenste organisatieverandering verder gestalte krijgen. Wijchen werkt op tal van thema's samen in regionaal verband. Afgelopen voorjaar is de migratie van ICT naar IRvN succesvol afgerond. Vanwege de start van de zorg coöperatie Randon Wijchen is de inbreng in het regionale orgaan ROB in overleg met partnergemeenten tot het gewenste niveau teruggebracht. Dit voorjaar is in regionaal verband de woonagenda vastgesteld waarmee duidelijk geworden is dat Wijchen de komende jaren weer volop nieuwe woningen kan gaan realiseren. De strategische projecten Hart van Zuid en Van Kasteel tot Wijchens Meer bevinden zich in de verkenningsfase. Er is een start gemaakt met de realisatie van de MFA Batenburgen en de projecten Huis van de Gemeente en de Stationsomgeving zijn afgerond.
7B.2.1 Begroten en verantwoorden	We vinden het van het grootste belang dat we 'in control' zijn en blijven. Dat betekent enerzijds dat we de bezuinigingsmaatregelen die door de raad zijn opgelegd strikt uitvoeren en monitoren. En anderzijds dat we maximaal attent zijn op een effectieve en efficiënte inzet van mens en middelen. We maken duidelijke afspraken over de aansturing en de taken in het planning- en controlproces van kaderbrief, programmabegroting, tussentijdse (programma)rapportages tot programmarekening. Met kortcyclische rapportages brengen we de (financiële) resultaten in beeld. Wij leggen maandelijks vast hoe we er financieel voor staan, zodat we ook tijdig kunnen	Conform.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	bijsturen als blijkt dat we ergens financieel of anderszins uit de pas dreigen te lopen. Uw raad wordt ook in 2018 tussentijds, maar in elk geval bij de programmarapportages, geïnformeerd. Zo nodig leggen we specifieke keuzes voor. Prestatie-indicatoren voor 2018 zijn: • Maandelijkse financiële voortgangsrapportages voor het college en management die ons in staat stellen (bij) te sturen. Driemaandelijkse programmarapportages voor de Raad, waarmee we aan de raad verantwoording afleggen.	
7B.3.1 ICT en DIV	Moderne en adequate digitale voorzieningen, naar binnen en naar buiten gericht, zijn van groot belang. Het draagt bij aan de kwaliteit en de efficiëntie van werken. Verder biedt het inwoners de mogelijkheid om snel en adequaat informatie te vergaren over afhandeling van zaken en over eigentijdse (digitale) diensten en producten. Eigentijdse ICT-voorzieningen zijn daarbij nodig. Ook met ons internet (website) hebben we inmiddels slagen gemaakt. Dat is/was ook nodig omdat de digitale dienstverlening één van onze speerpunten is. Verder maken onze medewerkers volop gebruik van intranet ('WijchiPedia'). Prestatie-indicatoren voor 2018 zijn: • Met het project Masterplan Informatievoorziening hebben we een routekaart naar een betere informatievoorziening. De planning en fasering hiervan volgen we op de voet. In 2016 hebben we "zaakgericht werken" ingevoerd ofwel het procesmatig digitaal afhandelen van vragen of verzoeken van inwoners. Deze vragen en verzoeken vormen een "zaak" of zijn onderdeel	We zijn aangesloten bij de IRvN en hebben in het kader van de samenwerking met Druten 23 harmonisatie projecten opgestart en inmiddels deels afgerond. Dit geldt bijvoorbeeld voor het zaakstelsel, het personeelssysteem, de financiële informatievoorziening en de integratie van de websites.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	van een "zaak". Dit houdt in dat wij de meeste producten en diensten digitaal af kunnen handelen en dat er inzicht is in de werkvoortgang. De komende periode staat in het teken van de harmonisatie van verschillende systemen van Druten en Wijchen. En het verder verbeteren van dit systeem en het leggen van koppelingen met vakapplicaties, zoals de uitkeringenadministratie. • We sluiten aan bij de IRvN (ICT Rijk van Nijmegen), wat een module is binnen de MGR (Modulaire Gemeenschappelijke Regeling). De IRvN beheert, exploiteert en ontwikkelt de technische ICT-infrastructuur van en voor de deelnemende regiogemeenten. • Wij zijn druk doende met de afronding van het project digitalisering archieven, waarmee wij ruim 600 strekkende meter papieren archief hebben gedigitaliseerd. Dit ondersteunt het volledig digitaal werken. Verder treffen wij voorbereidingen om "substitutie" aan te vragen. Dit houdt in dat wij geen papieren archief meer hoeven te bewaren.	
7B.3.2 Communicatie	Door de wijze waarop wij communiceren, willen wij bijdragen aan een open relatie met onze inwoners en aan een duurzame relatie met onze (keten)partners en in- en externe belanghebbenden. Primair doel is dat onze inwoners, instellingen, ondernemers en pers tevreden zijn over de manier waarop wij hen betrekken bij en informeren over bestuur en beleid en over onze dienstverlening. En dat wij draagvlak creëren voor besluiten die wij nemen. Meer secundair, maar zeker niet onbelangrijk, is daarbij waardering voor en vertrouwen van onze inwoners en partners in ons bestuur en daarmee een positief beeld van onze gemeente. Prestatie-indicatoren voor 2018	Conform

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE								
	zijn: • We informeren onze inwoners, instellingen, ondernemers en andere belanghebbenden tijdig en begrijpelijk over voor hen belangrijke of interessante onderwerpen. We houden informatie via Internet actueel. We maken actief gebruik van social media als twitter en facebook om inwoners te informeren en te kunnen aansluiten bij wat inwoners bezighoudt • We betrekken inwoners en organisaties bij beleid en projecten en bieden de mogelijkheid om invloed uit te oefenen, conform de vastgestelde richtlijnen van de participatieladder. We publiceren informatie over het bestuur, over beleid en besluiten en over producten en diensten in de 'gemeentepagina' en op onze website.									
	<table><tr><th>Indicator</th><th>Werkelijk 2016</th><th>Verwacht 2018</th><th>JEV 2018</th></tr><tr><td>7B.3.2 Projecten die aansluiten op het project "Schrijven op B1-niveau"</td><td>n.v.t.</td><td>2</td><td>2</td></tr></table>		Indicator	Werkelijk 2016	Verwacht 2018	JEV 2018	7B.3.2 Projecten die aansluiten op het project "Schrijven op B1-niveau"	n.v.t.	2	2
Indicator	Werkelijk 2016	Verwacht 2018	JEV 2018							
7B.3.2 Projecten die aansluiten op het project "Schrijven op B1-niveau"	n.v.t.	2	2							
7B.4.1. Professionalisering dienstverlening	De samenleving participeert. Ook bij de ontwikkeling van de dienstverlening. Door onderzoek weten wij steeds beter wat onze kwaliteit is: of we doen wat we beloven en waar we dat kunnen bijsturen. In 2018 werken starten wij samen met Druten continue klanttevredenheidsonderzoeken. Hierbij sluiten we aan bij landelijke standaardonderzoeken (waarstaatjegemeente). Dat doen we op een manier die naast een cijfer ook ruimte geeft voor inhoudelijke toelichting. De nieuwe huisvesting heeft ook zichtbare	In 2018 hebben wij een burger- en ondernemerspeiling uitgevoerd onder inwoners en ondernemers in Wijchen en Druten. De resultaten hiervan presenteren wij in het najaar aan de raad. De uitkomsten zijn ook te zien op de website waarstaatjegemeente.nl. In de Werkorganisatie Druten Wijchen gaan we uit van zelforganiserende teams. Dit betekent dat de verantwoordelijkheden laag in de organisatie liggen. Teamcoaches ondersteunen teams hierin. De principes van zelforganisatie daadwerkelijk in de werkwijze en de organisatiecultuur verankeren is niet van de ene op de andere dag geregeld. Fundamenteel dragen onze medewerkers de volgende kernwaarden uit: ondernemend, open, optimistisch								

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	veranderingen met zich gebracht. Zoals de zuil in de hal, voor zelfbediening bij het aanmelden. Inwoners kunnen zelf een afspraak maken en kunnen zich zelfstandig aanmelden voor een afspraak, internet raadplegen of direct een digitale dienst afnemen. Als vanouds helpen wij de minder zelfredzame inwoners aan de balie, of we bieden elektronische begeleiding. Voor alle gemeentebrede producten en diensten kan de burger terecht in het Huis van de gemeente. De zorgpoot van Vraagwijzer is ondergebracht bij de Sociale Wijkteams. De overige teams zijn geïntegreerd binnen de dienstverlening in het gemeentehuis. Verder biedt het Huis van de gemeente ook onderdak aan partner Talis. Het Huis van de gemeente is open en transparant. Er zijn verschillende ontmoetingsplekken waar ambtenaren, bestuur, ketenpartners en ondernemers elkaar vinden en spreken. Met het netwerk, en de inzet van de kracht de samenleving werken wij steeds meer samen aan die zaken, die wij in Wijchen belangrijk vinden. Zichtbare uitgangspunten in onze dienstverlening zijn: • Door onze vernieuwde automatisering vragen wij inwoners slechts éénmaal om gegevens. • Veel contacten gebeuren online. • Inwoners kunnen steeds meer met rechtstreekse telefoonnummers direct terecht bij hun contactpersoon. • Medewerkers zijn voor inwoners ook mobiel bereikbaar. • Sinds 2017 draait er een test voor inwoners om	en verbindend. De werkorganisatie werkt op onderdelen met diverse softwarepakketten voor hetzelfde doel. Verschillende informatie uit verschillende systemen is nog niet goed als stuurmiddel in te zetten. Het proces tot harmonisatie loopt door in 2018. De visie voor online dienstverlening is in concept klaar. In 2018 gaan we de templates van de beide websites harmoniseren (met ieder wel hun eigen identiteit). Daarmee krijgen de beide website een eigentijdse uitstraling. Per 1 juni gaan ook de Drutense formulieren het zaaksysteem Decos Join in. De berichtenbox is voor Wijchen zover gereed, maar wacht nog op technische zaken voordat hij live kan. Verwachting is na de zomer. Gezien de vele ontwikkelingen en aanpassingen aan onze websites, gaat het informeren naar digitale dienstverlening aan ondernemers dit jaar niet lukken. Dit schuiven we door naar 2019. Voor 2018 geldt nog wel dat Wijchen ook E-herkenning en EIDAS (Europees inloggen) krijgt.

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	met de gemeente te WhatsApppen. Met positieve bevindingen gaan we hier in 2018 mee door. • En er is een App voor Meldingen over de openbare ruimte. In de nieuwe manier van dienstverlening, in een flexibel ingericht gebouw, en met nieuwe middelen, is gastvrijheid in de benadering van elkaar en onze burgers, bedrijven en instellingen de standaard. Alle medewerkers die regelmatig klanten ontvangen volgen hiervoor in 2017 met uitloop naar 2018 een opleidingsprogramma. Omdat de geautomatiseerde systemen managementgegevens leveren is informatie beschikbaar. Door uitloop van de projecten is deze stuurinformatie naar verwachting later in 2017 operationeel. Bijvoorbeeld over piek- en dal tijden voor de bemensing of over op welke manier inwoners een product het meest benaderen: via bijvoorbeeld balie, telefoon of website. Door de voorzieningen of de situatie aan te passen kan dat kanaal worden bijgestuurd, om de inwoners optimaal van dienst te zijn. Ook de website wordt meer en meer geprofessionaliseerd de komende jaren. 2018 is het jaar van de fusie. Samen met Druten gaan we onze visie op online dienstverlening vastleggen. Een van de ontwikkelingen is het harmoniseren van de e-formulieren. Echter, dit is afhankelijk van de gekozen applicatie van burgerzaken. Ook willen wij in 2018 de aansluiting van de berichtenbox van Mijnoverheid realiseren. Als het goed is, is deze eind 2017 al gereed voor burgerzaken. Samen met Druten moeten wij kijken hoe we de aansluiting kunnen uitbreiden met	Er zijn in de werkorganisatie (nog lokale) verschillen. De harmonisatie volgt in de tweede helft van 2018. Dat kan, omdat er inmiddels één telefooncentrale voor de hele werkorganisatie is gerealiseerd. Inmiddels zijn er waarden in de hele werkorganisatie, die alle medewerkers in hun benadering met klanten (gaan) uitdragen: ondernemend, open, optimistisch en verbindend. Dit proces loopt de rest van het jaar door. De werkorganisatie heeft niet overal dezelfde software. Verschillende informatie uit verschillende systemen is nog niet goed als stuurmiddel in te zetten. Dit proces loopt door in 2018. De visie voor online dienstverlening is in concept klaar. Daarnaast vindt er harmonisatie plaats. In 2018 gaan we de templates van de beide websites harmoniseren (met ieder wel hun eigen identiteit). Daarmee krijgen de beide websites een eigentijdse uitstraling. Per 1 juni gaan ook de Drutense formulieren het zaakstelsel Decos Join in. De berichtenbox is voor wijchen zover gereed, maar wacht nog op technische

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	'lopende zaken'. Dit alles is afhankelijk van de keuze van het gezamenlijke zaaksysteem. In 2018 gaan we ondernemers vragen naar de behoefte aan online dienstverlening.	zaken voordat hij live kan. Verwachting is na de zomer. Gezien de vele ontwikkelingen en aanpassingen aan onze websites, gaat het informeren naar digitale dienstverlening aan ondernemers dit jaar niet lukken. Dit schuiven we door naar 2019. Voor 2018 geldt nog wel dat Wijchen ook Eherkenning en EIDAS (Europees inloggen) krijgt.
7B.4.2. Doorontwikkelen KlantContactCentrum	Het KlantContactCentrum zorgt voor de telefonische bereikbaarheid van de gemeente Wijchen. In 2017 is de visie van de telefonische bereikbaarheid aangepast. Uitgangspunt is dat het KlantContactCentrum de ingang is voor nieuwe klanten, het beantwoorden van de meest gestelde vragen en het afhandelen van eenvoudige producten. Klanten krijgen een contactpersoon en bellen daar rechtstreeks mee. De medewerkers zijn zelf verantwoordelijk voor zijn of haar bereikbaarheid. Er wordt gebruik gemaakt van voicemail en er is geen terugval meer naar het KlantContactCentrum. Via het KlantContactSysteem kunnen medewerkers van het KlantContactCentrum in 2017 nog beperkt gegevens raadplegen uit systemen die gekoppeld zijn aan het zaaksysteem. De ontwikkeling van het KlantContactSysteem en de koppeling met applicaties staan on hold vanwege de fusie Druten Wijchen. De doelstelling is, dat de medewerkers van het KlantContactCentrum in de nieuwe werkorganisatie, op termijn, vragen van inwoners uit Druten en Wijchen kunnen beantwoorden. In de nieuwe werkorganisatie werkt het KlantContactCentrum met 1 telefooncentrale en 1 KlantContactSysteem. In 2017 is dat nog verschillend. Het nieuwe gemeentehuis biedt vanaf	Het KCC Wijchen werkt sinds december 2017 met de nieuwe telefooncentrale. Er wordt gebruik gemaakt van voicemail en er is geen terugval meer naar het KlantContactCentrum. Klanten hebben een contactpersoon en bellen daar rechtstreeks mee. De medewerkers zijn zelf verantwoordelijk voor zijn of haar bereikbaarheid. Nieuwe inwoners maken gebruik van de ingang via het KCC. In 2019 wordt de telefonische ingang met de KCC Druten samengevoegd. De receptie balies blijven gescheiden. Het KCC Wijchen werkt met het KlantContactSysteem van Decos. De kennisbank is uitgebreid met de medewerkersgegevens van de Werkorganisatie. Het KCC in Druten heeft nog geen KlantContactSysteem. In 2019 wordt 1 KlantcontactSysteem voor de werkorganisatie gerealiseerd. De medewerkers van het KCC kunnen dan de kennisbank van de Werkorganisatie raadplegen en klantcontacten van de Werkorganisatie registreren. Als de telefonische ingang is samengevoegd én er gewerkt kan worden met 1 klantcontactSysteem is samenvoegen van het KCC mogelijk. In 2018 is gestart met een pilot van "Coosto". Een applicatie waarmee KCC medewerkers meest gestelde vragen die via social media gesteld worden, op een snelle en efficiënte afhandelen. Ook kunnen KCC medewerkers berichten plaatsen via social media. Dit gebeurt in samenwerking met team communicatie. Wanneer er vragen zijn die de KCC medewerkers niet zelf kunnen beantwoorden leggen zij contact

SPEERPUNT	BEGROTINGSTEKST	REALISATIE
	2017 de bezoekers meer zelfstandigheid, meer privacy, kortere wachttijden en de mogelijkheid om producten zelf direct elektronisch aan te vragen. De KCC-medewerkers in de hal geleiden de burgers naar de balies of spreekkamers. Ze helpen de burgers met de nieuwe zelfbedieningszuil of verzorgen de gevraagde diensten. Onze inwoners, ondernemers, vrijwilligers, en/of ketenrelaties komen op afspraak naar het gemeentehuis of worden waar mogelijk direct geholpen, zoals bij het uitreiken van een paspoort of rijbewijs. De gesprekken vinden plaats in de ruime hal, op speciaal daarvoor bestemde ontmoetingsplekken en met daarvoor beschikbare moderne middelen.	met de specialist. Inwoners reageren positief op het nieuwe gemeentehuis. Er is meer ruimte en meer privacy voor de bezoekers. De bezoekers weten de zuil te vinden en maken hier veel gebruik van. Lukt het de bezoeker niet alleen, dan helpt een medewerker van het KCC. Het aantal bezoekers aan de balie is toegenomen door de sluiting van het Molenhuis voor Vraagwijzer. Bezoekers die eerder komen dan de afspraak is gepland, kunnen koffie of thee pakken. Dit wordt als prettig en gastvrij ervaren. Bezoekers maken gebruik van de beschikbare moderne middelen. Bij burgerzaken wordt volledig op afspraak gewerkt. Hierdoor zijn er geen wachtrijen meer bij deze balies. Aan de receptiebalie vindt tijdens de openingstijden van het gemeentekantoor de uitreik plaats van rijbewijzen en reisdocumenten. Het is een verbetering dat de receptiebalie en het KCC telefonie naast elkaar gelegen zijn. Er zijn 2 werkplekken aan de receptiebalie ingericht. Wordt het drukker aan de receptiebalie kan een medewerker bijspringen.

Overhead, algemene dekkingsmiddelen en overige baten en lasten

1 Financieel overzicht

Nr	Product	Jaar budget	JEV Huidig	Jaar saldo	Afwijking in %
0.10	Mutaties reserves	-491	-491	0	0%
0.4	Overhead	20.082	19.974	108	1%
0.5	Treasury	-1.558	-1.568	10	-1%
0.61	OZB woningen	-4.702	-4.758	56	-1%
0.62	OZB niet-woningen	-2.881	-2.915	34	-1%
0.64	Belastingen overig	-352	-348	-5	1%
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-55.161	-54.568	-594	1%
0.8	Overige baten en lasten	-5.285	-5.499	214	-4%
		-50.348	-50.172	-175	

2 Toelichting jaareindeverwachting (x €1.000)

Nr	Beschrijving afwijking	Voordeel Mutatie		Nadeel Mutatie	
		S	I	S	I
0.4	Exploitatiesaldo molenhuis. De voorziene huurinkomsten komen niet binnen.			27	
0.4	Voordeel op kapitaallasten gemeentelijke gebouwen.	68	10		
0.4	Voor een aantal panden is het onderhoud beperkt tot het hoogst noodzakelijke, dit als gevolg van eventueel geplande projectwerkzaamheden, dit bedrag wordt dus ook niet uit het onderhoudsfonds onttrokken, het betreft Kasteel en Molenhuis. Daarnaast worden een aantal onderhoudswerkzaamheden doorgeschoven naar 2019.		28		28
0.4	De investeringen in duurzaamheid voor de werf worden uitgesteld in afwachting van advies uit EED onderzoek.		99		99
0.4	Met beslisnota Z/18/014073 heeft het College op 30 januari besloten een pilot te starten met fruit op de werkvloer. Hiervoor is geen financiële dekking meegegeven.				17
0.4	Op basis van achterliggende jaren verwachten we dat de kosten voor schades lager zijn dan begroot. De uiteindelijke uitkomst is uiteraard afhankelijk van incidentele gebeurtenissen.	9	10		

Nr	Beschrijving afwijking	Voordeel Mutatie		Nadeel Mutatie	
		S	I	S	I
0.4	Gereserveerd bedrag vanuit voormalig Stadsregio voor regionale bestuur ondersteuning kan deels vrijvallen. Bij de Begroting 2019 worden deze gelden betrokken bij het in te stellen mobiliteitsfonds.		18		
0.4	De verhaalde invorderingskosten vallen fors lager uit dan voorgaande jaren. De invordering zelf gebeurd bij Munitax vanuit de DVO.				20
0.4	Stelpost saldi kostenplaatsen valt vrij.		57		
0.5	Per saldo nadeel op de rentelasten, met name lagere toerekening rente vanwege uitgestelde investeringen die gepland waren in 2017. Hiertegenover staat een voordeel door minder kasgeld (kortlopende lening) en roodstand. Daarnaast was de rentestand hiervoor gunstiger.		52		70
0.5	Voordeel dividend BNG Vitens en DAR per saldo. Het dividend van Vitens zal naar verwachting de volgende jaren fors afnemen als gevolg van wetgeving.		28		
0.61	OZB Woningen (eigenaar). Naar aanleiding van de tussenrapportage van Munitax is de opbrengst OZB bijgesteld.		56		
0.62	OZB Niet-Woningen (gebruiker en eigenaar). Naar aanleiding van de tussenrapportage van Munitax is de opbrengst OZB bijgesteld.		34		
0.64	De leges voor reclamebelasting vallen lager uit in verband met digitale reclameborden.			5	
0.7	De inkomsten uit het gemeentefonds zijn opgenomen op het niveau van de septembercirculaire 2018. De begroting is nog gebaseerd op de meicirculaire 2018, totdat de septembercirculaire wordt vastgesteld.				594
0.8	Opbrengst verkoop diverse commercieel vastgoed.		150		
0.8	Vrijval reserves infra centrale sporthal en cultuurhistorie		64		
	Overig		2		

8. Bijlagen

8.1 Lopende investeringen

Krediet omschrijving	Begroot	Stand 1-1-2018	Werkelijk 2018 t/m periode	Saldo	PEV	Verwacht project resultaat	Verwachte opleverdatum	Toelichting
Proef slimme verlichting	69.396	22.206	2.335	44.855	69.396	-	okt-18	
Actualisering GRP (loopt 2 jaar)	30.000	75.781	2.808	-48.589	20.000	10.000	sep-18	Eindfactuur is ontvangen. Wordt in september doorgefactureerd aan Beuningen, Druten, Heumen en West Maas & Waal.
Vervanging hoge druk natrium lampen	85.411	-	-	85.411	85.411	-	dec-18	
Calciumopslag	9.296	-	-	9.296	9.296	-		
Omgekeerd inzamelen(K)	200.000	392.070	46.906	-145.164	200.000	-		Project is afgerond er volgt nog een eindafrekening van ca. € 25k.
Afkoppelen riolering	150.000	74.200	-	75.800	150.000	-	dec-18	Restkrediet 2017. Bedrag gereserveerd i.v.m. projecten Heilige Stoel, maar nog geen onderbouwde aanvraag ontvangen.
Selectieve afsluiting integrale vervanging(K)	200.000	-	-	200.000	240.000	40.000	dec-18	Betreft extra aanpassing voor de glasvezel.
Sneeuwploeg 1: Epoke JMK2750 (000242)(K)	9.560	-	-	9.560	9.560	-	aug-18	Gaat over naar de WDW.
Sneeuwploeg 2: Epoke JMK2750 inhuur(000243)(K)	9.560	-	-	9.560	9.560	-	aug-18	Gaat over naar de WDW.
Afkoppelen riolering 2018(K)	150.000	-	21.000	129.000	150.000	-	dec-18	Bijdrage afkoppelen voor MFA Batenburg € 10.500 en Acaciastraat € 10.500.
Fitnesspark (amendement)	40.000		28.295	11.705	40.000	-	jul-18	Sportcontainer is in maart besteld.
Speelvoorzienig Wijchen Zuid	-	-	2.016	2.016		-	sep-18	Er is noodgedwongen een andere plek aangewezen voor de skatebaan in het Oosterpark. Op dit moment bezig met solderingonderzoeken voor de opbouw en het gewicht van de skatebaan.
Leefbaarheid Hernen Bergharen(K)	60.000	-	2.875	57.125	60.000	-	dec-18	Nieuwe beslisnota aan raad volgt dit najaar.

8.2 Bouwgrondexploitaties

OMSCHRIJVING	Stand 1-1-2018	Begroot	Werkelijk 2018	Verplichtingen	Restant	PEV	Saldo	Begroot jaar afsluiting	Bijgesteld jaar afsluiting	Toelichting
Tuin van Woezik	2.177	-485	7	0	-2.669	-424	-61	2018	2019	
Klapstraat	-244	100	46	0	298	150	-50	2018		
MOB-complex	-20	0	0	0	20	0	0	2017		
Hoge Rot 2e fase	21	0	-1	0	-20	0	0	2023		
Huurlingsedam Fase 1 + 2	1.551	-1.174	-1.498	0	-1.227	-1.172	-2	2020		
Woningbouw Balgoij	82	7	-79	0	4	0	7	2019		
Accaciastraat	1	0	4	0	-5	0	0	2018		
Oostflank 1e fase	0	0	28	0	-28	0	0	2017		
Oostflank Urban Villa 3	0	630	0	0	630	630	0	2018	2021	
Tussen kasteel en Wijchens meer	0	0	86	0	-86	0	0	2018		
Afgewikkelde complexen	-111	0	1	0	110	0	0	2018		
Totaal exploitaties	3.457	-922	-1.406	0	-2.973	-816	-106			
Voorziening Tuin van Woezik	0	485	0	0	485	485	0	2017	2018	
Voorziening Huurlingsedam	0	1.174	0	0	1.174	1.171	-3	2020	2020	
Totaal	3.457	737	861	0	-3.581	780	-43			

Effect jaarschijf 2018:

	Begroot einddatum	Begroot 2018	PEV einddatum	PEV 2018	Saldo 2018
Tuin van Woezik	2018	485	2019	0	-485
Voorziening TvW	2018	-485	2019	0	485
Klapstraat	2018	100	2018	150	50
MOB complex	2018	0	2018	0	0
Oostflank Urban Villa 3	2018	630	2021	0	-630
Totaal jaarschijf 2017		730		150	-580

8.3 Uitvoeringsprogramma

Van onderstaande projecten wordt verwacht voor € 4,3 miljoen in 2018 af te ronden. De overige projecten vinden hun afronding pas in 2019. Tot en met augustus is hiervan € 811k gerealiseerd.

Project	Omschrijving	Begroot	Werkelijk 2018	Restant	PEV	Saldo	Oplevering	Toelichting
21001	Centrum Batenburg (Kerkstr. Kruisstr. Stadswal)	378	4	374	378	0	jul-2019	Aanbesteding in september, uitvoering start aansluitend.
21002	Asfaltbestek 2018	347	0	347	482	-135	dec-2018	Werk aanbesteed. Doordat bedrijven voldoende werk hebben gaan de prijzen omhoog. We gaan het in het ibor plan door berekenen
21003	Gaffelstraat, Gerstraat, Burg. Luskestraat	38	0	38	38	-1	dec-2018	plannen in voorbereiding
21004	Oude Schaarsestraat (2017)	149	166	-17	180	-31	okt-2018	bijna afgerond, afrekening volgt.
21005	Kern Hernen	550	0	550	550	0	dec-2019	project wordt in 2 fases uitgevoerd, eerste fase is aanbesteed, voorbereiding 2e fase wordt gestart. Oplevering totaal project verwacht in december 2019
21006	Dorpsstraat nr 21-25	20	3	17	10	10		gereed
21007	Aalsburg 11e straat (2017)	11	0	11	11	0	dec-2018	aanbesteedt, uitvoering start november 2018
21008	Abersland-Loonsewaard (persleiding) gemaal	50	17	33	50	0	dec-2018	in uitvoering
21009	Baggerplan 2016	98	32	66	98	0	dec-2018	uitgevoerd
21010	Baggerplan 2018	100	39	61	100	0	dec-2018	uitgevoerd, eindafrekening volgt
21012	Blauwe Hof 55e straat (parkeerplaats)	94	0	94	94	0	dec-2018	plan in voorbereiding
21013	Blauwe Hof 58e straat (hofje) (2017)	80	60	20	80	0	mei-2018	gereed, laatste factuur nog
21014	Centrum (2015)	30	0	30	30	0	nov-2018	Kolken zijn binnen, vervanging defecte kolken start eind september.
21015	De Weertjes 11e straat (naast 1101)	11	0	11	3	8	dec-2018	aanbesteedt, uitvoering start november 2018
21016	Diepvoorde hertegelen trottoirs	35	0	35	35	0	jul-2018	gereed, laatste factuur nog
21017	Drukriolering H2S gas bestrijding lozingspunten	150	0	150	150	0	dec-2019	in uitvoering, doorlopend project om door systeem aanpassing op alle (druk)rioollozingspunten H2s gas lozing te

Project	Omschrijving	Begroot	Werkelijk 2018	Restant	PEV	Saldo	Oplevering	Toelichting
								beperken/voorkomen.
21018	Elstweg (2017)	372	1	371	372	0	dec-2018	plan in voorbereiding
21019	Europaplein stamriool gem kantoor	173	0	173	173	-1		ligt stil i.v.m. project 'Tussen Kasteel en Wijchens Meer'
21020	Everardusplein	51	0	51	51	0	dec-2018	plan in voorbereiding
21021	Gemalen en bb-voorzieningen (2017)tmx migratie	142	4	138	142	0	okt-2018	in uitvoering
21022	Gemalen en bb-voorzieningen (2017) idem	80	7	73	80	0	nov-2018	in uitvoering
21023	Gemalen en pompen (herstel/verv.) 2018	113	13	100	113	-1	dec-2018	in uitvoering
21024	Heiligestoel 50e en 51e straat (2017)	172	174	-2	172	0		gereed
21027	Heilige Stoel 53,54,56,58 en 62e straat	536	0	536	536	0	dec-2018	plan in voorbereiding
21028	Homberg 15e straat (incl parkeerplaats)	390	0	390	390	0	dec-2018	plan in voorbereiding
21029	Homberg 16e en 17e straat	20	0	20	20	0	dec-2018	plan in voorbereiding
21030	Homberg 29e straat (2017)	30	0	30	30	0	jul-2018	gereed, laatste factuur nog
21031	Kasteellaan (tussen Bronckhorstlaan/Emilialaantje)	35	0	35	35	0	jul-2018	gereed, laatste factuur nog
21032	Kasteeltuin 2018	311	217	94	311	0	dec-2018	Het betreft hier beschikbaar budget vanuit het Ibor. Vanuit de incidentele middelen is 200k beschikbaar gesteld voor de kasteeltuin.
21033	Kerkeveld 2017	197	1	195	197	0	dec-2018	136k van dit budget naar verplaatsing lozingspunt persleiding loonsewaard.
21034	Kleine groenprojecten 2018	38	0	38	38	0	dec-2018	plan in voorbereiding
21035	Kraaijenberg speelstraat (2017)	192	0	192	192	0	dec-2018	aanbesteedt, uitvoering start oktober 2018
21036	Meerdreef (depot)	20	0	20	20	0	dec-2018	plan in voorbereiding
21037	Oude Klapstraat 2016	204	0	204	204	0		gezien de langetermijn visie westflank wordt het project rioolvervanging weer opgepakt
21038	Oude Klapstraat parkeerplaats (2017)	175	0	175	175	0		ligt stil i.v.m. westflank centrumplan
21039	Parkeerplaats Elckerlycweg (budget)	30	0	30	30	0	jan-2018	Dekt deels tekort oude schaarse straat
21040	Saltshof 12e en 22e straat (verbinding 12e en 13e)	22	0	22	22	0	dec-2018	plan in voorbereiding
21041	Urnenveldweg zijweg naar nr. 18-24	49	0	49	49	0	nov-2018	plan in voorbereiding
21042	Uilenboom fase 1	1.268	7	1.261	1.263	5		plan in voorbereiding, schuift door naar 2019

Project	Omschrijving	Begroot	Werkelijk		PEV	Saldo	Oplevering	Toelichting
			2018	Restant				
21043	Wortel zagen div. locaties (2018)	30	0	30	30	0	dec-2018	plan in voorbereiding
21044	Armaturen Aalsburgen Blauwe hof	135	43	92	135	0	aug-2018	gereed, laatste factuur nog
21045	Armaturen vervangen div. locaties	40	16	24	40	0	dec-2018	doorlopend in uitvoering
21046	Herstickeren masten	15	0	15	15	0	dec-2018	doorlopend in uitvoering
21047	Vervangen masten	70	6	64	70	0	dec-2018	doorlopend in uitvoering
21048	Gebreken herstellen	50	0	50	50	0	dec-2018	doorlopend in uitvoering
21049	Vlaskam	20	0	20	20	0	dec-2018	Gereed, factuur volgt nog
		7.119	811	6.308	7.264	-145		